ZPRAVODAJ

MĚSTO VELKÁ BÍTEŠ

LISTOPAD 2023

Podzimní cesta za sluncem. Foto: Archiv Klubu kultury

V RYTMU TANCE
TALKSHOW
MARTINY VIKTORIE KOPECKÉ
A ZBIGNIEWA CZENDLIKA
6. listopadu 2023
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš v 18.00 hodin
vstupné: 330,00 Kč
předprodej: INFORMAČNÍ CENTRUM,
Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
organizuje: INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY
Informační centrum a Klub kultury Velká Bíteš
Velká Bíteš:
BÍTEŠSKO.com
foto Michael Tomeš

SLOVO Z RADNICE

Milé obyvatelky a milí obyvatelé Bíteše, dny se nám už výrazně krátí a teploty na teploměru se začínají přibližovat k nule. Nedá se nic dělat, tepla jsme si letos užili nadmíru. Možná by se listy na stromech tak pěkně nezbarvily, kdyby nepřišla pořádná zima. Věřím, že se naše náměstí pěkně vybarví i při významné příležitosti, jakou je návštěva hejtmana Kraje Vysočina pana Vítězslava Schreka. Pan hejtman navštíví Velkou Bíteš ve čtvrtek 2. listopadu. Budeme probírat možnosti, jakým způsobem by Kraj mohl podpořit fungování města, které se nachází na hranicích kraje.

Při přípravě témat, která bych chtěla s panem hejtmanem řešit, jsem se inspirovala také problémy, které zazněly na říjnovém setkání se zástupci místních firem.

V říjnu proběhlo na radnici setkání s některými obyvateli Lánic a Chobůtek, kterým se nelíbí houstnoucí doprava v této lokalitě. Dohodli jsme se, že nákladní automobily nad 7,5 t sem nebudou svedeny dřív, než zde bude osazeno úsekové měření, které by mělo dopravu výrazně zpomalit. Strážník městské policie zde bude ráno u přechodu na školáky nadále dohlížet. Pokud ale jeden ze strážníků nenastoupí do služby (z důvodu nemoci, dovolené nebo školení), nelze tento dohled zajistit.

V ulici U Stadionu přibyla v říjnu nová parkovací místa. Samozřejmě se ukázalo, že je nejlepší se na místě sejít s místními obyvateli a domluvit se. Z mého laického pohledu se mi také zdálo vhodné přemalovat parkovací místa na šikmá, ale z nich by se muselo vycouvávat přes chodník, a to předpisy nedovolují.

V poslední době jsem zjistila, že pokrytí signálem mobilních operátorů není v některých částech naší republiky samozřejmostí. A kupodivu k těmto oblastem patří i většina našich místních částí. Vedeme v tomto směru už jednání se zástupci všech tří hlavních hráčů na tuzemském trhu. Ukazuje se, že dokonale není pokryta ani dálnice D1. Postavení vysílače u Bezděkova by pomohlo alespoň Bezděkovu a Jáchymovu. Pro nás není příliš důležité, který z operátorů vysílač nakonec postaví, protože ostatní dva si u něj obvykle pronajmou prostor k umístění svého vysílače.

V Jáchymově se v říjnu vrátí do místní kapličky zrestaurovaná socha svatého Jana Nepomuckého. Místní při této příležitosti uspořádali v neděli 22. října malou slavnost. Věřím, že nad nimi bude tento významný český patron i nadále držet svoji ochrannou ruku.

V kulturním domě v době, kdy píšu tento článek, stále ještě stavebníci pilně pracují v ubytovací části. Asi jste si někteří všimli nevzhledné protipožární rolety umístěné před okénkem nové šatny. Několikrát jsme nad ní nešťastně stáli, že vypadá hrozně a vůbec se tam nehodí. Vymýšleli jsme, jestli ji natřít na bílo nebo obestavět sádrokartonem… Až nakonec pracovníci investičního odboru znovu důkladně prostudovali projektovou dokumentaci a zjistili, že ta nepěkná roleta měla být přece jenom umístěna uvnitř šatny. V době, kdy přijel montážník roletu instalovat, nebyl zrovna na stavbě přítomný stavbyvedoucí, a tak zvolil nejjednodušší možné řešení, co se montáže týkalo. Nyní už je roleta přemontovaná uvnitř šatny a já jsem za to moc ráda.

Prodlužující se podzimní večery si můžeme právě v kulturním domě zpříjemnit připravovanými představeními, což bude například Charleyova teta v podání ochotníků z blízkého okolí nebo „Talkshow v rytmu tance“ se Zbygnievem Czendlikem a Martinou Viktorií Kopeckou.

Užijte si dušičky, dušičkové počasí i čím dál vzácnější paprsky slunce mezi barevným listím podzimu.

Markéta Lavická, starostka města

POZVÁNKA NA ZASTUPITELSTVO MĚSTA

Městský úřad Velká Bíteš informuje, že se dne **8. listopadu 2023 v 16.00 hodin** koná v **kulturním domě ve Velké Bíteši** zasedání Zastupitelstva města Velká Bíteš. Program zasedání bude veřejnosti upřesněn na webových stránkách města před jeho konáním.

Město Velká Bíteš

POZVÁNKA NA VEŘEJNOU PREZENTACI S DISKUZÍ K AKCI „ÚPRAVY VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ V LOKALITĚ SPÁLENÉ VALY VELKÁ BÍTEŠ“

Vážení spoluobčané,
město Velká Bíteš v současnosti dokončuje s brněnským ateliérem NYTRAPLAN projektovou dokumentaci pro společné povolení na akci „Úprava veřejného prostranství v lokalitě Spálené Valy, Velká Bíteš“.

Úprava veřejného prostranství spočívá v zahradních a terénních úpravách, úpravách parkovacích ploch, spádování ploch a odvádění dešťových vod, dále je řešena výměna zeleně, návrh mobiliáře a úprava povrchů.

Celý projekt bychom Vám rádi představili na veřejném projednání **ve středu 15. listopadu 2023 od 16.00 hodin v sálu kulturního domu Velká Bíteš, Vlkovská 482**.

S projektem Vás seznámí architekt Ing. arch. Milan Nytra se svými spolupracovníky. Rovněž budou přítomni zástupci města Velká Bíteš.

Zajímáte-li se o dění ve městě a chcete vědět, co nového město Velká Bíteš připravuje, máte tak možnost seznámit se s projektem a rovněž o něm diskutovat přímo s jeho autory.

Eva Bryndačová, referentka odboru investic a rozvoje MěÚ Velká Bíteš

ZVEME VÁS

Čtvrtek 2. listopadu 2023 od 9.00 do 11.00 hodin
VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Čtvrtek 2. listopadu 2023 v 16.30 hodin
JAK ZLEPŠIT IMUNITU SOBĚ I NAŠIM NEJMENŠÍM?
OCHUTNÁVKA HARMONELA – přednáška Evy Litochlebové, vstupné zdarma
Klub kultury (1. patro), Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
Organizuje: Eva Litochlebová ve spolupráci s Informačním centrem a Klubem kultury

Pátek 3. listopadu 2023 v 18.00 hodin
CHARLEYOVA TETA – ochotnické divadlo
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Sebraní ochotníci z okolí

Pondělí 6. listopadu 2023 v 18.00 hodin
ZBIGNIEW CZENDLIK A MARTINA VIKTORIE KOPECKÁ – talkshow
V RYTMU TANCE
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Vstupné: 330 Kč.
Předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Úterý 7. listopadu 2023 v 19.00 hodin
KONCERT BHP – Jan Řezníček – viola, Bohumír Stehlík – klavír
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Bítešský hudební půlkruh

Středa 8. listopadu 2023 ve 12.00 hodin
WELLNESS KUŘIM
Nepřihlašujte se, přijďte k autobusu
Odjezd: 12.00 hodin ze sídliště,12.05 hodin z Masarykova náměstí
Organizuje: Seniorklub

Středa 8. listopadu 2023 v 17.00 hodin
PLACHETNICÍ DO ANTARKTIDY A KOLEM MYSU HORN
Přednáška Jiřího Denka
Velký výstavní sál městského muzea, Masarykovo náměstí 5
Organizuje: Městské muzeum ve Velké Bíteši

Středa 8. listopadu 2023 v 17.00 hodin
JAK PŘINÉST KLID DO RODINY
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš ve spolupráci s MC Bítešáček

Pátek 10. listopadu 2023 v 17.00 hodin
„NADPŘIROZENO“ – beseda
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
Organizuje: Apoštolská církev Velká Bíteš

Sobota 11. listopadu 2023 v 17.00 hodin
SVATOMARTINSKÝ LAMPIONOVÝ PRŮVOD S OHŇOSTROJEM
Sraz u sokolovny - Tyršova ulice, kulturní program – Masarykovo náměstí Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury ve spolupráci
s Mateřským centrem Bítešáček

Neděle 12. listopadu 2023 ve 14.30 hodin
DĚTSKÝ DEN S MIMONĚM, KRÁLÍČKEM BINGEM, MICKEYM A MINNIE
Tančící maskoti z pohádek, diskotéka, soutěže, malování na obličej,
občerstvení, focení s postavičkami.
Vstupné v předprodeji (nfctron.com, Informační centrum, www.bitessko.com)
120 Kč, na místě 150 Kč
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Klára Singerová

Úterý 13. listopadu 2023 od 9.00 do 10.00 hodin
BOOKSTART PRO DĚTI 0 – 3 roky
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Přihlásit se můžete osobně v knihovně, tel. na čísle: 566 789 350,
příp. na emailu: info@knihovnabites.cz
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Úterý 13. listopadu 2023 od 15.30 do 16.30 hodin
BOOKSTART PRO DĚTI 3 – 6 let
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Přihlásit se můžete osobně v knihovně, tel. na čísle: 566 789 350,
příp. na emailu: info@knihovnabites.cz
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Úterý 14. listopadu 2023 od 8.00 do 16.00 hodin
BÍTEŠSKÉ TRHY
Masarykovo náměstí, Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Středa 15. listopadu 2023 v 16.30 hodin
TVOŘÍME S PROŽITKEM S RADKOU RUBEŠOVOU
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Rezervace místa nutná, účastnický poplatek: 190,-
Organizuje: MC Bítešáček ve spolupráci s Městskou knihovnou Velká Bíteš

Čtvrtek 16. listopadu 2023 od 9.00 do 11.00 hodin
VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Čtvrtek 16. listopadu 2023 ve 14.00 hodin
SENIORKLUB
Hosty budou žáci ZUŠ Velká Bíteš
Přísálí kulturního domu Velká Bíteš
Organizuje: Seniorklub

Úterý 21. listopadu 2023 od 15.00 do 18.00 hodin
DESKOHRÁTKY V KNIHOVNĚ
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš a hráči ze skupiny Deskové hry – Velká Bíteš

Úterý 21. listopadu 2023 od 15.00 do 17.00 hodin
BABY CLUB – hrací odpoledne pro děti od 2 let
V MŠ Lánice ve třídě Berušek
Organizuje: Mateřská škola Masarykovo náměstí a Lánice

Úterý 21. listopadu 2023 od 15.00 do 17.00 hodin
BAREVNÉ NÁVŠTĚVNÍ ODPOLEDNE – tentokrát v Červené třídě
Organizuje: Mateřská škola U Stadionu, Velká Bíteš

Úterý 21. listopadu 2023 v 19.00 hodin
„NA VÁNOCE BUDU GAY“
Hrají: Martin Zounar, Martina Randová, Filip Blažek,
Denisa Nesvačilová nebo Michaela Dittrichová, Zdeněk Maryška
Vstupné: 550 Kč.
Předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5, Velká Bíteš
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Lucie Dračková ve spolupráci s Informačním centrem a Klubem kultury

Středa 22. listopadu 2023 ve 12.00 hodin
WELLNESS KUŘIM
Nepřihlašujte se, přijďte k autobusu
Odjezd: 12.00 hodin ze sídliště,12.05 hodin z Masarykova náměstí
Organizuje: Seniorklub

Od 22. listopadu do 1. prosince 2023 od 9.00 do 16.30 hodin,
pátek 1. 12. – otevřeno pouze od 9.00 do 12.00 hodin
PŘEDVÁNOČNÍ PRODEJNÍ VÝSTAVA
K zakoupení dárky z pediku a papíru, korálky,
pletené a háčkované výrobky, keramika, patchwork,
suchá vazba, perníčky, obrazy a obrázky,
výrobky dětí z DD Březejc, Domova bez zámku,
dřevěné výrobky a mnoho dalších drobností.
Výběr výrobků bude 20. 11. od 9.00 do 16.00 hodin.
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
Organizuje: Svaz postižených civilizačními chorobami

Středa 22. listopadu 2023 v 17.00 hodin
NA „KONEC SVĚTA“ NA KOLE FAVORIT
Cestopisná beseda Jana Mráze.
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Čtvrtek 23. listopadu 2023 od 08.00 do 10.00 hodin
ROZVOZ KNIH
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Neděle 26. listopadu 2023 v 16.00 hodin
PŘEDADVENTNÍ KONCERT
Vystoupí: žáci školy, violloncelové trio Osamělé palačinky, soubor Pomněnky
Kostel sv. Jana Křtitele, Velká Bíteš
Organizuje: Základní škola a Praktická škola Velká Bíteš, p.o.

Úterý 28. listopadu 2023 od 14.30 hodin
ADVENTNÍ WORKSHOP
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Úterý 28. listopadu 2023 v 17.00 hodin
VE STOPÁCH VIKINGŮ
Přednáška manželů Márových
Městské muzeum, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
Organizuje: Městské muzeum ve Velké Bíteši

Středa 29. listopadu 2023 v 17.00 hodin
ZDRAVÍ V ZIMĚ Z POHLEDU ALTERNATIVNÍ MEDICÍNY
Přednáší: Dana Švestková
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Čtvrtek 30. listopadu 2023 od 9.00 do 11.00 hodin
VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU
Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš
Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

PŘIPRAVUJEME

Pátek 1. prosince 2023 v 17.00 hodin
ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
Masarykovo náměstí, Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Sobota 2. prosince 2023 v 15.00 hodin
„NA BÍTEŠSKÉM JARMARKU“
Předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Středa 6. prosince 2023 v 19.00 hodin
VÁNOČNÍ KONCERT DANIELA HŮLKY
Vstupné: 480 Kč, předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5 ve Velké Bíteši.
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Od 7. prosince do 12. prosince 2023 od 9.00 do 17.00 hodin
VČELAŘSKÁ VÝSTAVA
V prostorách výstavní síně Klubu kultury ve Velké Bíteši, Masarykovo náměstí 5
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Čtvrtek 7. prosince 2023 od 9.00 do 17.00 hodin
DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ SOŠ JANA TIRAYE
Prohlídka teoretické i praktické výuky, ochutnávka výrobků od studentů,
služby kadeřnictví, prohlídka střediska praktického vyučování na PBS Velká Bíteš
Organizuje: SOŠ Jana Tiraye, Velká Bíteš

Sobota 9. prosince 2023 v 15.00 hodin
„VÁNOČNÍ ČAS“ – loutková revue s loutkohereckou skupinou „Loudadlo“
Vstupné: 120 Kč, děti do 3 let zdarma, předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5 ve Velké Bíteši.
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Sobota 16. prosince 2023 od 9.00 do 12.00 hodin
PŘEDVÁNOČNÍ JARMARK
V kulturním programu vystoupí žáci ze ZUŠ Velká Bíteš a další.
Masarykovo náměstí Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury ve spolupráci s městem

ŠKOLY

ŘÍJEN V MATEŘSKÉ ŠKOLE U STADIONU

Počátkem října naši mateřskou školu navštívili **žáci 1. A**. Prvňáčci se přišli pochlubit se svojí aktovkou, pozdravit kamarády a paní učitelky. My jsme se také od paní učitelky dozvěděli, jak proběhla adaptace do základní školy a jak se prvňáčkům ve škole vede.

V přírodě. | *Foto: Archiv MŠ*

Drakiáda. | Foto: Archiv MŠ

Podzimní vycházky. | Foto: Archiv MŠ

Od října jsme začali i s **nadstandardními aktivitami**. Děti tak mohou procvičovat anglická slovíčka s lektorkou Ilonou Brymovou, zkoušejí první krůčky po ledové ploše při bruslení s trenérem Ing. Otto Budínem. Již tradičně se děti věnují pod vedením Mgr. Nadi Burianové a Kláry Singerové folklórním tancům v Bítešánku a moderní tance děti učí Mgr. Cornelia Kratochvílová.

I v říjnu jsme v mateřské škole kouzlili. Tentokrát nás přijel navštívit **kouzelník Michal Ondřej** a předvedl svou show plnou zajímavých triků, do kterých zapojil i některé děti a paní učitelky. Děti byly z jeho vystoupení nadšené.

K říjnu patří i naše tradiční **drakiáda**. Letos nám počasí velmi přálo. Bylo krásně teplo a i vítr si to nakonec rozmyslel a drakům svým foukáním pomohl vyletět až do oblak. Byla to nádherná podívaná na nebe plné různě barevných draků. Účast byla hojná a bylo velice těžké vybrat deset dětí, které byly oceněny dárkem. Ale nikdo nemusel být smutný, všechny děti dostaly perníkového dráčka a jako dárek veselý větrník. Na závěr drakiády jsme si společně zazpívali a děti s rodiči si opekly špekáčky.

Dráčky z perníku jsme potěšili také **klienty Domova pro seniory a Domu s pečovatelskou službou**, kteří se, jak jsme se dozvěděli při naší návštěvě, na naše sladké perníky vždycky velmi těší.

Prvňáčkům jsme oplatili jejich návštěvu a přišli jsme za nimi **do školy**. Děti se seznámily s prostředím školy a pozdravily některé své kamarády. Paní učitelka Mgr. Irena Nováková si pro děti přichystala zajímavé úkoly, při kterých děti procvičily zrakové vnímání, matematickou pregramotnost a spoustu dalších dovedností, které jsou potřeba pro úspěšný vstup do základní školy.

Na začátku školního roku vždy probíhá **logopedická depistáž a garance**, kterou zajišťuje Speciálně pedagogické centrum v Březejci. Speciální pedagožky se zaměřením na logopedii a surdopedii si zkontrolují dětí, které vedeme při logopedické prevenci v mateřské škole, a také vyšetři nové děti, pro které doporučí vhodný postup, pokud je potřeba.

V říjnu také začala naše pravidelná **Barevná odpoledne**. Tentokrát se uskutečnilo v Modré třídě a děti, které ještě nenavštěvují mateřskou školu, si mohly přijít pohrát a vyrobit si něco zajímavého z papíru. Rodiče se také mohli zeptat paní učitelek na vše, co je zajímá.

V říjnu jsme si užili krásné slunečné počasí, které jsme s dětmi hodně trávili v přírodě. Děti poznaly okolí, seznámily se s podzimní přírodou, lesem, stromy a městem, kde žijí. Ani v listopadu se v naší mateřské škole děti nudit nebudou. Už teď se chystáme na svátek sv. Martina, který oslavíme pečením svatomartinských rohlíčků. Když půjdete kolem naší mateřské školy, třeba tu vůni také ucítíte.

Martina Forejtová za kolektiv zaměstnanců MŠ U Stadionu

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Dopravní výchova

Na začátku školního roku se vydali deváťáci na první společnou akci s prvňáky. Trénovali bezpečné přecházení přes přechody v blízkosti školy, poznávali dopravní značky a navzájem se poznávali.

Spolupráce žáků s předškoláky

Dne 26. září se uskutečnilo setkání mezi žáky ze třídy 1.A a dětmi z MŠ U Stadionu, které nejenom přineslo radost a zábavu, ale také posloužilo jako inspirující a vzdělávací zážitek pro obě strany. Prvňáci si s sebou přinesli své školní aktovky a pracovní sešity. Chtěli tak svým malým kamarádům ukázat, jak vypadá jejich školní svět a co se ve škole učí.

Během setkání si žáci povídali s pedagožkami z mateřské školy o rozdílech mezi mateřskou školou a prvním rokem základní školy. Tato vzájemná výměna zkušeností byla pro všechny velmi cenná a přispěla k lepšímu porozumění obou školních prostředí.

Třídnické hodiny jinak

Co stmeluje třídní kolektivy nejlépe? Společně strávený čas a zážitky nejen ze školních lavic.

Datum 27. září je vyhlášeno jako Světový den cestovního ruchu a turismu. Žáci 7. ročníku vyrazili v tento den do přírody v okolí Velké Bíteše. Každá třída si zvolila svoji turistickou trasu. Po cestě sedmáci pracovali s mapou, plnili různé úkoly a hráli hry. Krásné počasí doplnilo příjemně prožitý den.

Svatováclavský pochod

Ve čtvrtek 28. září proběhl 14. ročník tradičního turistického pochodu pro veřejnost, pořádaný naší školou ve spolupráci s LT Prosatín a Okrašlovacím spolkem Dolní mlýn. Na trasu dlouhou 6 a 14 km se vydalo celkem 78 pochodujících.

Svatováclavský pochod. | Foto: Pavel Holánek

V průběhu cesty měli všichni možnost absolvovat aktivity, jako byla střelba na cíl (vzduchovkou či lukem), ochutnávání, sumo běh a lanové aktivity.

S ohroženými druhy organismů a péčí o významná území seznámil účastníky Ing. Ivo Hertl. Závěr v přírodní učebně patřil opékání špekáčků a výtvarné dílničce s výrobou přívěsků ze dřeva.

Den zvířat

Den zvířat. | Foto: Milena Janštová

Na naší škole si již tradičně připomínáme Mezinárodní den zvířat, který upozorňuje na skutečnost, že i zvířata jsou důležitou a neodmyslitelnou součástí naší planety a naše chování k nim by mělo být ohleduplné a láskyplné.

Oslavy tohoto dne u nás připadly na 29. září. Některé třídy v tento den zakomponovaly do vyučování projekty nebo tímto tématem prolnuly celou výuku.

Vrcholem oslav byla výstava Domácí mazlíčci, která probíhala ve třech učebnách druhého stupně. Celkem 48 zvířat vystavovalo 41 žáků z 16 tříd. Jako správní chovatelé odpovídali na zvídavé otázky svých spolužáků a sdíleli své zkušenosti s chovem, péčí i s potřebami svých mazlíčků.

Projekt deváťáků s prvňáčky

V duchu spolupráce mezi ročníky se třídy 1.A a 9.A spojily a společně se zapojily do projektu Den zvířat.

Prvňáci měli možnost prohlédnout si výstavu plnou domácích mazlíčků, poté se všichni vydali do přírody, plni očekávání, zda nezahlédnou nějaké živočichy ve volné přírodě.

Deváťáci připravili zábavné hry, které učily jejich mladší kamarády o různých druzích zvířat.

Schránka důvěry

Žáci pátého ročníku sami zdramatizovali scénku ze školního prostředí, aby svým spolužákům z prvních tříd vysvětlili, jaký je rozdíl mezi škádlením a šikanou. Poradili jim, jak se chovat v takové situaci a koho požádat o pomoc. Ukázali jim také umístění schránky důvěry a přiblížili její funkci.

Záložka do knihy spojuje školy

Žáci prvního stupně se opět letos zapojili do již 14. ročníku česko-slovenského projektu pro základní školy a osmiletá gymnázia – Záložka do knihy spojuje školy: Inspirující svět pohádek, básní a příběhů.

Projekt vyhlásila Knihovna Jiřího Mahena v Brně a Národný inštitút vzdelávania a mládeže k Mezinárodnímu měsíci školních knihoven 2023. Cílem projektu je navázání kontaktu mezi českými a slovenskými základními školami a osmiletými gymnázii a podpora čtení prostřednictvím výměny záložek do knih.

Reflexáci

Reflexáci je projekt, jehož cílem je zvýšit povědomí o důležitosti nošení reflexních prvků v silničním provozu především u dětí. Z tubusu ve škole si děti vzaly reflexní samolepku, kterou si mohou nalepit na oblečení nebo batoh. Splní tak základní pravidlo bezpečnosti silničního provozu – vidět a být viděn. V rámci projektu se děti také seznámily s Desaterem bezpečného chodce a cyklisty.

Návštěva městské knihovny

V letošním školním roce se budou žáci druhých ročníků postupně seznamovat v deseti setkáních v městské knihovně s ilustrátory dětských knih a příběhů.

Paní knihovnice Městské knihovny ve Velké Bíteši připravily malým čtenářům první besedu věnovanou Josefu Ladovi. Děti se zájmem plnily zajímavé úkoly, řešily kvízy a s nadšením zhlédly pohádku O kocouru Mikešovi. Všechny aktivity jim přiblížily tohoto oblíbeného ilustrátora a spisovatele.

Návštěva městské knihovny. | Foto: Jana Kroutilová

Autorské čtení

Do prvních tříd zavítala 4. a 5. října paní Martina Haklová se svou knižní prvotinou Honzíkova knížka zvířátek. Hlavní hrdina Honzík se ve své fantazii dostává do světa různých

Autorské čtení. | Foto: Jitka Schwarzbachová

zvířat a zažívá s nimi nejedno dobrodružství. Zároveň se děti v příbězích zábavnou formou dozvídají řadu encyklopedických informací.

Nejdříve paní spisovatelka děti seznámila se vznikem knihy, poté následovalo autorské čtení příběhu o ledních medvědech a další zábavné aktivity.

Eva Hudcová a Zdeňka Simonová
za kolektiv ZŠ

LÍPA V TERÉNU

Když jdeme pár kilometrů, je to „výprava“. Delší nebo vícedenní trasa, to už je „putování“. Ve školním plánu máme název „výuka v terénu“. No, a v praxi to znamená, že každou středu vyrážíme za poznáním do světa. Děti poznávají všechno kolem sebe na vlastní oči, uši, nohy, kůži a bůhví co ještě. Stávají se turisty, cestujícími, táborníky, návštěvníky...

Nedávné putování mělo navázat na velký příběh o zázraku jménem lidská ruka. Směřovalo do **kovárny umělce Pavla Tasovského** v Náměšti nad Oslavou. Děti žasly nad vybavením kovárny i ukázkou černého řemesla. Ale to nebylo všechno! Všichni, patřičně omotáni koženou zástěrou, si s pomocí uměleckých kovářů ukovali malou drobnost. O to víc pak obdivovali sochy, které byly k vidění v areálu kovárny. Zážitek jsme doplnili návštěvou zámku a výstavní síně Tasovských, známou pod názvem Galerie 12. Nad fortelem a uměleckými úspěchy obou mistrů Tasovských lze jen smeknout a poděkovat za ochotu, s jakou se nám věnovali.

Výprava za kováři. | Foto: Archiv ZŠ

Terénní výuka v Olomouci, to už bylo putování se vším všudy. Využili jsme svátku sv. Václava (V Olomouci je katedrála sv. Václava) a společně s dětmi připravili dva dny, během kterých jsme se učili cestovat, vnímat krásu historických památek, ale také dovednost samostatně se sbalit, společně nocovat ve spacáku mimo domov, domluvit si a zkusit dodržet pravidla… Hlavním bodem programu bylo navázat na školní téma: Jak a proč vzniklo písmo. V Muzeu umění na nás

čekal program, v jehož průběhu jsme se stali dávnými písaři a vyzkoušeli si psaní kaligrafickým perem. Velikým překvapením byla Pevnůstka poznání, čtyři patra interaktivní vědy pro všechny věkové kategorie. Po dvou hodinách intenzivního zkoumání jsme vlastně jen nahlédli, potřebovali bychom alespoň týden. Velmi doporučujeme!

V Olomouci. | *Foto: Archiv ZŠ*

Další podzimní výpravy nás vedly za **matematikou v přírodě**, téma zemského magnetismu nás přivedlo k pochopení **orientace podle azimutu**. Shodli jsme se na určeném směru, na trase nezabloudili, můžeme se těšit na další výpravy. Tak.

Táňa Filipová za ZŠ Lípa

PREVENTIVNÍ PROGRAMY ZŠ A PŠ VELKÁ BÍTEŠ, příspěvková organizace

Se začátkem školního roku většina pedagogů dbá na to, aby své žáky dostatečně poučila o rizicích, které na ně mohou číhat a také, jak se těmto rizikům vyvarovat. Nejinak je tomu i u nás ve škole, a kromě běžných poučení o chování v silničním provozu, práci na školní zahradě nebo třeba nácviku evakuace při požárním poplachu, byly zařazeny i preventivní programy. Ty si pro naše žáky na celé dopoledne připravili lektoři z Oblastní charity Žďár nad Sázavou. Pro menší žáky byl program zaměřený na komunikaci s cizími lidmi, se staršími žáky se věnovali tématu on-line světa. Prodiskutování obou oblastí bylo pro žáky velkým přínos-

Preventivní programy. | *Foto: Jarmila Tyllová*

sem, neboť jsou to témata aktuální a na první pohled nemusí děti možná rizika rozpoznat. S lektory jsme se viděli již v minulosti a je znát, že je jejich práce baví a s dětmi to opravdu umí. V obou skupinkách se jim podařilo přimět žáky ke spolupráci a zapojení se do aktivit, za což jsme moc rádi. Žáci si vyzkoušeli i modelové situace, učili se, jak se zachovat, pokud je osloví na ulici nebo třeba v autobuse někdo cizí. Také jim byly připomenuty nástrahy internetu a jak se na internetu a sociálních sítích chovat – co je v pořádku a co již může znamenat nějaký problém. Za přínosný program moc děkujeme a těšíme se na další spolupráci!

Eva Ulmanová

ZPRÁVY ZE SOŠ JANA TIRAYE

NOVÝ ŠKOLNÍ ROK NA SOŠ JANA TIRAYE ZAČAL POMOCÍ VÁŽNĚ NEMOCNÝM DĚTEM V ČR

V pondělí 18. září 2023 jsme na naší škole opět finančně podpořili nemocné děti z České republiky, a to díky sbírce s názvem Srdíčkové dny. Každý rok ji pořádá organizace Život dětem, která pomáhá vážně nemocným dětem. Hradí jim dlouhodobé rehabilitace, kompenzační pomůcky, ozdravné pobyty a jiné zdravotnické vybavení.

Sbírka proběhla v prostorách naší školy, na 2. stupni ZŠ a na náměstí ve Velké Bíteši. V letošním školním roce nabízeli čtyři žáci naší školy různobarevné magnetky s motivy zvířat, propisky a magnetické kolíky – vše s logem Život dětem. Poděkování a pochvala tímto patří Václavu Novákovi, Matěji Harestovi, Vladimíru Moudrému a Yurii Halianychovi - žákům 2. M (obor Mechanik seřizovač).

Velké poděkování a uznání náleží také pedagogům, žákům a zájemcům z řad veřejnosti, kteří sbírku podpořili, a tak se všichni spojili pro dobrou věc. S potěšením lze konstatovat, že se nám podařilo získat pro děti ještě více peněz, než měl být reálný zisk.

Veronika Zachovalová, učitelka, organizátorka sbírky

OKRSKOVÉ KOLO VE FOTBALU

Dne 27. 9. 2023 se žáci Střední odborné školy Jana Tiraye Velká Bíteš zúčastnili okrskového kola ve fotbalu. Turnaj se konal ve Velkém Meziříčí, hráli jsme celkem 2 zápasy. Porazili jsme Střední hotelovou školou 3:1, k čemuž žákům gratuluji.

Ačkoliv jsme prohráli s Gymnáziem Velké Meziříčí, účast na turnaji a radost z vítězství (2. místo) jsou skvělými zkušenostmi pro naše žáky. V dalších soutěžích držím našemu týmu palce.

Hana Matejová

Společné foto. | *Foto: Archiv SOŠ Jana Tiraye*

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ MODERNÍ CNC DÍLNY A UČEBNY CNC PROGRAMOVÁNÍ NA SOŠ JANA TIRAYE VELKÁ BÍTEŠ

Dne 4. října 2023 jsme na naší střední škole měli jedinečnou možnost přivítat významné hosty a oslavit s nimi otevření nové CNC učebny s obráběcími stroji a moderní PC učebny. Mezi pozvanými nechyběla ani paní starostka Ing. Markéta Lavická, která přišla podpořit tento významný krok ve vzdělávání.

Díky novému vybavení dochází k propojení praktických zkušeností s moderními technologiemi, což posílí dovednosti žáků a připraví je na náročné výzvy současného průmyslu. Praktické dovednosti v oblasti CNC obrábění přispějí k perspektivním kariérám.

Slavnostní otevření učebny. | *Foto: Archiv SOŠ Jana Tiraye*

Otevření zmíněných učeben představuje závazek naší školy k modernizaci ve vzdělávání a přispívá k rozvoji technických schopností žáků. Rád bych poděkoval všem, kteří se podíleli na vytvoření tohoto inovativního prostoru. Věřím, že naši žáci tak budou motivováni k dalším úspěchům.

Hosté nejen obdivovali novou učebnu, ale měli také příležitost prohlédnout si nedávno zrekonstruované kadeřnictví,

což představuje další investici do skvělého prostředí pro naše žáky. Jsme nadšeni z toho, že můžeme otevírat dveře do budoucnosti vzdělávání a připravovat naše žáky na technologické výzvy 21. století.

Jiří Ulman, zástupce ředitele pro praktickou výuku

SOUTĚŽ „MÁŠ NA TO“ 2023

Dne 5. 10. 2023 se žáci Střední odborné školy Jana Tiraye zúčastnili soutěže „Máš na to“, která byla pořádána Krajským ředitelstvím policie Kraje Vysočina (Policie ČR). Jejím cílem bylo fyzické a teoretické testování žáků. Ti absolvovali test dopravních znalostí, člunkový běh, kliky, celomotorický test a běh na 1000 m. Po ukončení zmíněných disciplín byla žákům prezentována práce Policie ČR včetně možnosti prohlídky jejich techniky a vybavení. Žáci, kteří splnili minimální celkové požadavky, budou pozváni na slavnostní předávání, při němž obdrží certifikát o splnění fyzických testů PČR.

Společné foto. | *Foto: Archiv SOŠ Jana Tiraye*

Závěrem chceme poděkovat všem žákům za vysokou účast a skvělou reprezentaci školy. Rády bychom zdůraznily vynikající výkon našeho žáka Miroslava Václavíka (4. M, obor Mechanik seřizovač), který získal za první místo v kategorii jednotlivců titul „MÁŠ NA TO 2023 – NEJLEPŠÍ STUDENT“.

Alexandra Mladá a Hana Matejová, učitelky TEV

OZVĚNY BÍTEŠSKÉHO PŮLKRUHU

Kvodlibeto v KD. | *Foto: Otto Hasoň*

Zdravím čtenáře Zpravodaje a přináším malé ohlédnutí za říjnovým koncertem BHP. Na prvním koncertě naší 27. sezóny jsme přivítali Klavírní trio Kvodlibeto, ve kterém jsme si mohli poslechnout naši bývalou žačku i učitelku ZUŠ, rodačku z Vlkova Janu Rambouskovou. Sešli jsme se v hojném počtu, což vždy potěší. Na programu večera byla tvorba Beethovenova, a již z názvu koncertu Beethoven napříč časem bylo patrné, že se bude jednat o malý průřez jeho tvorby z různých období. Zazněla tři díla. Tvorbu tohoto velikána vrcholu klasicismu a počátky romantismu mám velmi rád, především jeho pozdní období. Jana se nám sólově představila v Sonátě č. 9 E dur, op 14. Sonáta reprezentovala rané Beethovenovo tvůrčí období a Jana ji provedla hezky. Druhou skladbou byla Sonáta D dur pro violoncello a klavír op. 102, č. 5, tedy dílo z autorova pozdního období. Violoncellista Jan Škrdlík a Jana Rambousková výborně a zasvěceně spolupracovali. Dále pak již zaznělo triové obsazení klavír, housle violoncello v Arcivévodském triu. To patří bezesporu k nejvelkolepějším dílům tohoto oboru v první třetině 19. století. Houslistovi Pavlu Fajtlovi jsme rádi odpustili několik intonačních nepřesností, celkové vyznění rozsáhlého tria bylo příjemné. Jak všichni víme, Beethoven byl ke konci života postupně připraven o sluch a spoustu skladeb složil zcela hluchý a bez možnosti slyšet jejich provedení. Když jsem studoval na konzervatoři a též začínal s kompozicí, nedokázal jsem si vůbec představit, jak mohl Beethoven připraven o sluch takto tvořit. Dnes již, po letech zkušeností a když člověk tak nějak začíná hlouběji pronikat do hudby a tvoření, dokáži si již zcela představit (násobeno jeho genialitou), jak on toho byl schopen. Věřím, že se koncert všem líbil a třeba i inspiroval k domácímu poslechu hudby tohoto genia. Děkujeme všem za účast a těšíme se na další koncert, kde uslyšíme Jana Řezníčka na violu a Bohumíra Stehlíka na klavír. Možná dorazí i více dětí a naše dětská soutěž se rozroste o pár dalších. Přeji všem hezké podzimní dny.

Ondřej Sedlák

NÁVŠTĚVA KOLPINGOVY RODINY ZE SCHROBENHAUSENU
22. až 24. září 2023

*Hnutí **Kolpingových rodin** navazuje na sociální dílo německého katolického kněze Adolfa Kolpinga, který se v 1. pol. 19. století nechtěl smířit se špatnými životními podmínkami mladých tovaryšů. Na jeho dílo navázali následovníci a pod hlavičkou „Kolpingovo dílo“ pracují dodnes v tzv.„Kolpingových rodinách“, rozdělených do jednotlivých národních svazů. Jedná se o mezinárodní projekt zajišťující vzdělání, sociální podporu a zprostředkování křesťanských zásad mladým lidem. Kolpingova rodina Velká Bíteš byla založena dne 30. května 1996. Tehdy se jedenáct zakládajících členů v čele s MUDr. Tomášem Lajkepem inspirovalo myšlenkami Adolpha Kolpinga vyjádřenými heslem „Potřeby doby vám ukáží, co máte dělat.“ A tou potřebou se jim tehdy jevil **nový pohled na práci s dětmi a mládeží.** Po T. Lajkepovi převzal předsednictví K.R. Mgr. Ladislav Koubek.*

Sobotní návštěva Třebíče. | Foto: Archiv Kolpingové rodiny

Od roku 2002 dochází k pravidelnému střídavému setkávání spřátelených Kolpingových rodin (KR) Velké Bíteše a bavorského Schrobenhausenu. Letos, po vynucené „kovidové pause,“ bylo o to vzácnější a uskutečnilo se u nás.

Pátek – **Přivítání**

Odehrálo se večer v útulném prostředí kulturního domu na Rudě. Po prvních objetích a ujištěních, „že jsme se vůbec nezměnili,“ následovalo krátké přivítání, včetně občerstvení, kterému vévodil výborný „guláš od Malců“. Následující uvolněné povídání navodilo příjemnou atmosféru. Sálem se nesla směsice jazyků, hostitelé roznášeli občerstvení a všichni si užívali vzájemnou pohodu.

Sobota – **Třebíč**

Přátelské posezení v KD na Rudě. | Archiv Kolpingové rodiny

Hlavní návštěvní den jsme věnovali návštěvě Třebíče, druhého největšího města Vysočiny. Na prostorném náměstí se právě řadily dětské folklorní soubory před zahájením jubilejního 20. ročníku „Bramborobraní“, ale my jsme pokračovali dál v prohlídce města, které bývalo střediskem židovské kultury na Moravě. Zdejší unikátní a zachovalá **židovská čtvrť** je němým svědectvím soužití zdejších Židů a křesťanů. V expozici židovského muzea nás zaujala část věnovaná čestnému občanovi města Třebíče - Antonínu Kalinovi, vězněnému během druhé světové války (*z politických důvodů*) v koncentračním táboře Buchenwald. Tam se mu svojí šikovností a podstoupením obrovského rizika podařilo zachránit život více než devíti stovkám židovských dětí!!! V roce 2012 mu byl „in memoriam“ udělen titul „Spravedlivý mezi národy“ za záchranu Židů před holocaustem a v roce 2014 obdržel od prezidenta republiky Miloše Zemana státní vyznamenání „Za zásluhy o stát“.

Výstava fotografií Michaela Behrendta. | Foto: Silvie Kotačková

Odpoledne jsme navštívili nepřehlédnutelnou třebíčskou dominantu – **Baziliku sv. Prokopa**, která byla společně s židovskou čtvrtí zapsána v roce 2003 na Seznam památek UNESCO. Výlet do Třebíče s námi absolvoval také nový správce naší farnosti P. Milan Vavro.

V pozdním odpoledni jsme se sešli v Klubu kultury na **vernisáži výstavy fotografií** našeho hosta Michaela Behrendta, kterou zahájil místostarosta František Matušina a o své zálibě promluvil sám autor. Estetický zážitek z pohledu na precizně provedené fotografie ozdobilo svým vystoupením kvarteto TIK.

Tím sobotní „nabitý" program ještě neskončil a pokračoval společenským večerem opět v kulturním domě na Rudě.

Neděle – **Mše, Fajťák a rozloučení**

Společná návštěva nedělní mše svaté se stala již tradiční součástí vzájemných návštěv. Bavorsko je silně katolické a naše liturgie je hostům srozumitelná. Nový pan farář P. Milan Vavro hosty německy pozdravil a jednu z pasáží německy citoval. Po mši následovalo fotografování obou KR a jejich přátel u hradeb a odjezd do Velkého Meziříčí.

Vyjeli jsme na Fajtův kopec, kde jsme byli seznámeni s technickými parametry dálničního mostu a se zajímavostmi z historie Velkého Meziříčí. Autor článku vyzvedl tři události: návštěvu císaře Josefa II. v roce 1783, císařské manévry v roce 1909 a sarajevský atentát v roce 1914 s pověstným kapesníkem, potřísněném krví následníka trůnu Františka Ferdinanda, uloženém v městském muzeu.

Poté většina z nás vystoupila na rozhlednu a kochala se úžasným pohledem na město, dálnici a nádhernou Vysočinu. Po společném obědě v místní restauraci jsme se rozloučili s ujištěním, že takováto mezinárodní setkávání mají smysl, zejména v dnešní neklidné době, plné lidských tragédií.

Je třeba poděkovat všem, kteří se podíleli na organizaci této návštěvy. Zvláštní poděkování patří pracovníkům bítešského Klubu kultury a členům Tišnovského kvarteta, kteří nám připravili velice příjemný zážitek z vernisáže výstavy.

Alois Koukola

LISTOPADOVÁ VIOLA V BHP

Listopadový koncert Bítešského hudebního půlkruhu se ponese v duchu sametových tónů violy a klavíru. Zahrají nám violista Jan Řezníček a klavírista Bohumír Stehlík.

Brněnský rodák Jan Řezníček je bítešskému publiku dobře známý. Několikrát zde vystupoval jako člen Janáčkova kvarteta. V mládí nejprve absolvoval hru na housle jak na konzervatoři, tak na JAMU v Brně. Teprve později si doplnil vzdělání i o hru na violu. Působil ve Státní filharmonii Brno, kde vystřídal různé posty, byl členem Moravského kvarteta a od roku 2008 hraje v Janáčkově kvartetu. Spolupracuje i s dalšími významnými orchestry, jakými jsou Filharmonie Bohuslava Martinů, Moravský komorní orchestr, Toronto Sinfonietta, aj. Pravidelně vystupuje i sólově

a premiéroval mnohá díla českých či zahraničních soudobých skladatelů a natočil nespočet CD. Kromě umělecké činnosti se věnuje též práci pedagoga na Konzervatoři v Brně a na JAMU, kde vyučuje komorní hru. Zasedá rovněž jako porotce v mnoha soutěžích konzervatoří a ZUŠ.

Bohumír Stehlík se narodil v Praze a patří mezi nejlepší pianisty mladší generace. Vystudoval pražské Gymnázium Jana Nerudy a po roce na AMU zamířil do Švédska, kde studoval na Hudebním institutu Edsberg pod Royal College of Music ve Stockholmu. Bohumír Stehlík je laureátem mnoha klavírních soutěží a též soutěží v oblasti komorní hry, kde byl nejčastěji oceňován v Duo du Réve. Během studia získal mnoho stipendií a natočil několik CD. Kromě koncertní činnosti spolupracuje s Českým rozhlasem, dále působí v produkcích festivalů, od roku 2016 vyučuje na JAMU v Brně a je také varhaníkem poutního kostela ve Křtinách.

Umělci si pro svoje vystoupení zvolili klasický a posluchačsky vděčný repertoár. V první polovině koncertu uslyšíme Sonátu Es dur pro violu a klavír J. K. Vaňhala a následovat budou Tři fantastické kusy německého skladatele z období romantismu C. Reineckeho. Druhá polovina večera bude věnována jednomu z největších skladatelů 19. století F. Schubertovi. Vyslechneme si jeho Sonátu pro violu a klavír a moll D 821, původně určenou pro arpeggione.

Pokud tedy budete mít čas a chuť, přijďte se **7. listopadu 2023 v 19.00 hodin** potěšit krásnou hudbou v podání dvou vynikajících hudebníků.

Marika Vacková

LISTOPADOVÉ PŘEDNÁŠKY V BÍTEŠSKÉM MUZEU

V měsíci listopadu si Městské muzeum ve Velké Bíteši připravilo pro zájemce další přednášky z podzimního přednáškového cyklu roku 2023. V cestopisné přednášce, konané ve středu 8. listopadu, nás Jiří Denk seznámí s cestou plachetnicí kolem Mysu Horn do Antarktidy. V úterý 28. listopadu se s manželi Márovými podíváme na Island. Přednášky proběhnou ve velkém výstavním sále muzea na Masarykové náměstí čp. 5, vždy od 17.00 hodin.

PLACHETNICÍ DO ANTARKTIDY A KOLEM MYSU HORN - středa 8. listopadu

Poprvé do bítešského muzea zavítá a se svými zážitky se s námi podělí, cestovatel Jiří Denk. Letos dokončil etapové obeplutí Jižní a Severní Ameriky. Už dříve obeplul svět kolem dokola. Byl přepaden piráty, uvízl s lodí mezi arktickým ledem a s malou dcerkou doplul na pevninskou Antarktidu.

Se svojí lodí Altego Jiří Denk během let 2007–2010 obeplul celý svět, a ta se tak stala sedmou českou lodí, které se to v historii naší země podařilo. Pro plavbu si vybral nejnáročnější možnou trasu kolem Mysu Dobré Naděje a Mysu Horn, kterou před ním propluly

jen dvě české plachetnice. Zároveň byl druhou českou plachetnicí, jejíž posádka vystoupila na Mys Horn. Pro představu, Mys Horn je pro mořeplavce stejně náročným symbolem, jako je Mount Everest pro horolezce...

Je kapitánem první české plachetnice, která doplula na pevninskou Antarktidu a zpět a jako první česká loď doplul i na Jižní Georgii. Od roku 2014 pluje společně se svou dcerkou Haničkou. Hanička Denková je pravděpodobně nejmladší člověk na světě, který vystoupil na Mys Horn, doplul na plachetnici na Antarktidu a zpět, a rovněž doplul na zcela odloučené a nehostinné souostroví Jižní Georgie. Hanička má upluto více než 23.000 námořních mil, což je 2/3 trasy plavby kolem světa a společně procestovali 46 zemí. Celkem Jiří Denk procestoval 108 zemí světa.

VE STOPÁCH VIKINGŮ
- úterý 28. listopadu

Městské muzeum ve spolupráci s městskou knihovnou vás srdečně zvou na přednášku s názvem Ve stopách Vikingů.

Manželé Márovi se s námi přijdou podělit o své zážitky z výpravy, při které procestovali Dánsko, Faerské ostrovy, Island a Grónsko. Nebude chybět vyprávění o Dánském království, nesčetných vodopádech a úžasných fjordech na Faerských ostrovech nebo o sopkách a ledovcích na Islandu. Nahlédneme také do tradičního způsobu života rodin v Grónsku a povíme si co znamená telení ledovců.

Ivo Kříž

POZVÁNKA DO MĚSTSKÉ KNIHOVNY

8. 11. v 17.00 hod. Jak přinést klid do rodiny

Zuzana Škyříková | Foto: Archiv autorky

Na začátku listopadu vás společně s MC Bítešáček zveme na přednášku a povídání se Zuzanou Škyříkovou, pedagožkou a lektorkou kurzů Výchovy bez poražených – jednoduchého, prostého a velmi funkčního konceptu, jak naplnit potřeby dětí, ale i rodičů, aby doma bylo příjemně. Jak komunikovat v rodině, aby nikdo nevyšel jako poražený.

Pokud vás tedy zajímá, jak se lze snadněji domluvit s dětmi (a to i tehdy, když je každé jiné), jak pečovat o rodinu, jak sladit potřeby všech členů domácnosti nebo jak nahlížet na konflikt v rodině, přijďte tato témata otevřít 8. listopadu v 17.00 hod. do knihovny.

Počet účastníků omezen, nutná rezervace místa. Účastnický poplatek: 290,-

15. 11. v 16.30 hod. Tvoříme s prožitkem s Radkou Rubešovou

Společně s MC Bítešáček vás zveme na výtvarný workshop pro rodiče s dětmi pedagogy, který vám ukáže, jak s dětmi zažít radost z tvoření, představí vám řadu výtvarných technik a nechá vás vést přítomným okamžikem. Nechte se navnadit slovy lektorky, která zastává názor svobodného tvoření.

„Mým největším přáním je, aby se děti nebály svobodně tvořit a rodiče nebo pedagogové od nich neočekávali perfektní výsledek. Jsem přesvědčená, že důležitější je samotný proces tvorby a radost, kterou dětem objevování výtvarného světa přináší".

Rezervace místa nutná, účastnický poplatek: 190,-

Radka Rubešová. | Foto: Archiv autorky

22 .11. v 17.00 hod. Na „konec světa" na kole Favorit

Zveme vás na besedu cestovatele a dobrodruha Jana Mráze. Můžete se těšit na příběh o měsíční jízdě na kole z Velkého Beranova u Jihlavy do 3 300 km vzdáleného místa ve Španělsku na starém kole legendární české značky Favorit.

Na konec světa na kole Favorit. | Foto: Honza Mráz

Naše cesta povede po stopách poutě do Santiaga de Compostela, kterou párkrát lehce protneme, až na pomyslný „konec světa" u Atlantského oceánu na kraji útesu jménem Fisterra, kde dříve Evropanům končil svět. Nakonec zastavíme v nádherné Muxii na okraji oceánu.

23. 11. od 8.00 do 10.00 hod. Rozvoz knih

Služba je určena pro seniory nad 70 let a imobilní občany (služba je zdarma).

- pro objednání služby volejte: 566 789 350
- nebo nám napište email:info@knihovnabites.cz.
- Nezapomeňte uvést kompletní informace – adresu doručení, název knihy a autora. Případně oblíbený žánr a my vám rády poradíme.

Vybrané tituly vám dovezeme tentokrát již 23. listopadu v době od 8 do 10 hod.

28. 11. od 14.30 hod. Adventní workshop

Vyrábění věnce a svícnů

Také milujete advent a rádi si vyrábíte dekorace, jenže shánění všech možných doplňků a drobností, které k výrobě potřebujete, už taková zábava není? Přímo pro vás je určený adventní workshop vedený zkušenými květinářkami, které vám rády poradí a pomůžou, jak při technice výroby, tak s dekorativní částí.

Vyrábění adventních věnců. | Zdroj: Pixabay

Přijďte si do společnosti kreativních lidí užít začátek adventu. Děti můžete vzít s sebou, vyrobí si svícínky a jiné vánoční dekorace.

Počet účastníků je omezen, žádáme uchazeče, aby si předem rezervovali místo, a to na tel. 566 789 350 nebo mailem: info@knihovnabites.cz.

Těšíme se na vás.

Vaše knihovnice

NOVÉ TITULY V KNIHOVNĚ NA LISTOPAD 2023

Venku se nám citelně ochladilo, možná je tedy ten pravý čas k přečtení nové knížky. Spisovatelka a novinářka **DANUTA CHLUPOVÁ** se narodila v Českém Těšíně. Za román ***Jizva*** *(Blizna)*, který vydala polsky v roce 2017, získala ocenění Debut roku. České vydání je nyní k dispozici čtenářům z bítešské knihovny. Hlavní postavě, Katarzyně, už bylo čtyřicet, přesto za celý svůj dosavadní život nevytáhla paty z rodného Polska. Pro svou firmu má nyní otevřít novou pobočku v Ostravě. Tlumočník Martin ji seznámí s tragickou minulostí blízké vesnice Životice: v srpnu 1944 tam nacisté během jednoho nedělního rána zastřelili třicet šest mužů. Katarzyna má pocit, že by zmíněná životická tragédie mohla mít spojitost s její devadesátiletou tchyní, která kdysi právě v této oblasti žila. Na vlastní pěst rozjede pátrání…

Další z novinek v knihovně je publikace **Řekni, že jsi Tachovská. KATEŘINA TACHOVSKÁ-VESTMAN** v ní představuje osudy dvou významných brněnských rodin: česko-německých Uxů, zakladatelů Slévárny bratří Uxů na Plotní, a české rodiny Tachovských, někdejších majitelů největší brněnské drogerie na České. Autorka je potomkem obou těchto rodin. V knize popisuje, jak do jejich života zasáhl historický vývoj od konce 19. století až po dnešní dny.

Odpovídá-li vašemu gustu spíše kovbojský život, nepoctivý šerif, nezvěstná žena, mladá vdova či lihovarníci, můžete si spolu s Thatcherem Huttonem odskočit do texaského Foley. **SANDRA BROWN** vám totiž umožní ***Skok do neznáma***. Přenese vás do roku 1920, kdy válkou znavený voják, srdcem však hlavně kovboj, vyskočí z jedoucího nákladního vlaku. Chtěl se tak vyhnout potížím, bohužel však v tu chvíli ještě netušil, do jakého průšvihu se žene. Zrovna v den jeho příjezdu do Foley záhadně zmizela jedna z místních žen. Kdopak se asi stane hlavním podezřelým?

Vřesová můrka je komiksová pohádka určená dětem od tří let. Hlavní hrdinka – malá můrka – žije na vřesovém paloučku. Ještě nikdy se nesetkala s jinou můrkou, a tak si myslí, že je jediná svého druhu na světě. Bojí se slunečního svitu, proto vylétá pouze po setmění. To se však jednoho večera změní: na palouček přiletí další můrka a ta jí ukáže svět hýřící barvami, které ovšem můžeme spatřit pouze za světla. **OKSANA BULA** touto pohádkou otevírá svou novou sérii *Pohádky pro Slunce a Měsíc*.

Městská knihovna samozřejmě nabízí k zapůjčení i mnoho dalších nových či starších knížek, stačí si vybrat.

Šárka Dohnalová

PRODEJNÍ VÁNOČNÍ VÝSTAVA

Jako každý rok už od roku 1984 se ve Velké Bíteši koná prodejní výstava ručních prací všeho druhu od šikovných lidí. Ať už jsou zdravotně postižení anebo důchodci, klienti DD Březejc anebo Domova bez zámku z Velké Bíteše. Je zde spousta výrobků, které se mohou použít jako dárek nebo jen dáreček k blížícím se Vánocům. K mikulášské nadílce perníčky, na advent výzdoba a věnečky na dveře nebo stůl, voňavé svíčky, košíky na houby, ovoce nebo brambory, obrázky, malované sklo, bižuterie a spousta dřevěných hraček. To obdivují děti z mateřských školek, přikleknou a hrají si. A slibují, že ještě nakreslí obrázek pro Ježíška, protože tohle zrovna potřebují. Nebo hledají v betlému po paní Janečkové zvířátka.

Já vás zvu všechny, kdo má rád ruční originální tvorbu. Přijďte se třeba jen podívat, poslechnout koledy a kouknout na všechnu tu vyrobenou krásu. Nasát vánoční atmosféru a zastavit se. Vždyť čas tak letí a my už na výrobcích pracujeme.

Letos 20. 11. budeme výrobky vybírat a 22. 11. už otvíráme. Tak si udělejte čas, my tam na vás budeme čekat.

Eva Svobodová za výbor SPCCH

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE ZPRAVODAJE

Znáte své okolí?

Je tu další hádanka z okolí Velké Bíteše. Napište nám na e-mailovou adresu program@bitessko.com nebo na tel. č. 607 007 620 správnou odpověď na otázku, kde se místo zobrazené na fotografii nachází. Uzávěrka odpovědí je 15. 11. Vylosujeme a odměníme dva z vás se správnou odpovědí. Tu všem čtenářům prozradíme v následujícím čísle Zpravodaje města Velké Bíteše.

Kde se ve Velké Bíteši nebo jejím okolí nachází vyobrazený kruhový objezd? | Foto: Šárka Dohnalová

Otázka pro tento měsíc:
Kde se ve Velké Bíteši nebo jejím okolí nachází vyobrazený kruhový objezd?

V říjnovém Zpravodaji byla uveřejněna fotografie nového zrekonstruovaného schodiště, které se nachází v kulturním domě ve Velké Bíteši.
Členové redakce Zpravodaje dne 17. října vylosovali ze správných odpovědí dva výherce. Těmi se stali: **Miroslava Dvořáková a David Dvořáček.**
Výhercům, kterým byla předána malá pozornost, gratulujeme.

Redakce

ZPRÁVY Z FARNOSTI

NAVŠTĚVUJEME HŘBITOVY

V těchto dnech navštěvujeme hřbitovy, abychom vzpomenuli na zemřelé z našich rodin, přátel, sousedů a známých. Zastavení u hrobu může být projevem vděčnosti, vzpomínky, prosby. Každý projev úcty k zemřelým je vyjádřením vztahu, který jsme s nimi měli, dokud s námi žili v tomto světě. Křesťanská víra nám otevírá obzor, v němž se můžeme se zemřelými spojit. Nevíme, nakolik slyší naše slova a cítí naši blízkost, ale máme víru, že skrze Krista je to možné.

Svatý Pavel říká: „Proto Kristus umřel a vstal k životu, aby se stal Pánem nad živými a nad mrtvými.“ A Ježíš připomíná v evangeliu sv. Matouše, že „Bůh není Bohem mrtvých, ale živých“. Takže mrtví, nad kterými panuje ten, který vstal k životu, žijí a život v nich vládne pro jejich víru v Krista, ve kterého uvěřili. Toto je základ křesťanské víry, a pro nás věřící je to také pramen naší naděje.

Ježíšovo zmrtvýchvstání je naděje, která je víc než pouhé vzpomínky. On říká v evangeliu „Kdo ke mně přijde, toho jistě neodmítnu, protože jsem sestoupil z nebe, abych neztratil nikoho z těch, které mi otec dal, ale vzkřísil je v poslední den“. Naše modlitba u hrobu se má nést tímto směrem, jako přímluva o jejich přijetí do Božího království, vždyť jde o jejich celou věčnost, kterou mohou prožívat v Božím světle.

PROGRAM FARNOSTI:

Pravidelné bohoslužby ve farním kostele: neděle v 8.00 a v 9.30, středa v 18.00, čtvrtek v 8.00, pátek v 18.00, sobota v 7.30. Svátost smíření před každou bohoslužbou.

Pravidelné aktivity:
Křesťanské společenství pro 6. až 9. třídu ve středu ve 14.00 na faře. Katecheze s ovečkou pro malé děti během nedělních mší svatých v 9.30. Setkávání maminek s dětmi každé úterý od 9.00 na faře nebo farní zahradě. Ministrantská schůzka v pátek po večerní mši sv.

Program v listopadu:

1. 11. Slavnost všech svatých, 18.00 mše sv.
2. 11. Vzpomínka na věrné zemřelé, mše sv. v 8.00 a 18.00 s modlitbou za zemřelé na hřbitově. Plnomocné odpustky za zemřelé lze získat od 25. 10. – 8. 11. za splnění podmínek (sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba za zemřelé na hřbitově).
3. 11. První pátek, 18.00 mše sv. a adorace.
10. 11. Eucharistická tichá adorace a svátost smíření 17.00 – 18.00.
16. 11. Mše sv. s kněžími děkanství v 8.30.
19. 11. Sbírka na katolická média.
26. 11. Slavnost Ježíše Krista Krále, 16.00 koncert ZŠ.

Kontakty: Farář P. Milan Vavro, mobil +420 604 280 160, e-mail: velkabites@dieceze.cz, Římskokatolická farnost Velká Bíteš, Kostelní 71, 595 01 Velká Bíteš
Informace: www.farnostvelkabites.cz

P. Milan Vavro, farář

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

SETKÁNÍ HASIČSKÝCH VETERÁNŮ 60+

Velká Bíteš, 14. října 2023

*Představitelé **okrsku Velká Bíteš** patří mezi ty funkcionáře sborů dobrovolných hasičů (SDH), kteří nezapomínají na společenský význam své dobrovolné činnosti. Jejich starosta bratr Ludvík Zavřel svolal na sobotu 14. října 2023 **„Setkání hasičů nad 60 roků“** ze všech sborů okrsku. Tito hasičtí veteráni již svoji práci odvedli, mnozí si užívají zaslouženého odpočinku, ale se svými spolubratry se vždy rádi potkají.*

Setkání se zúčastnilo 23 bratrů hasičů, 2 sestry hasičky a 7 čestných hostů. Nejprve si všichni prohlédli technické vybavení bítešských dobrovolných a profesionálních hasičů a poté přešli do jednací místnosti. Za předsednický stůl zasedli:

- br. Ludvík Zavřel, starosta okrsku a moderátor setkání,
- br. Miloš Rozmarín, velitel okrsku,
- „Zasloužilý hasič“ br. Jiří Klusák, garant okrsku a člen výk. výboru,
- „Zasloužilý hasič“ br. Bohumil Jobánek, člen odb. rady zasl. hasičů.

Čestní hosté z rady zasloužilých hasičů (ZH):

- „Zasloužilý hasič“ br. Ladislav Fajmon, vedoucí odborné rady ZH
- „Zasloužilý hasič“ br. Františe Kabelka, člen organizační radyZH
- Za město V. Bíteš pozdravil jednání místostarosta Ing. František Matušina.

Br. Ludvík Zavřel pozdravil a přivítal všechny účastníky, zvláště pak nejstaršího člena okrsku **90-ti letého br. Zdeňka Babičku** z SDH Kuřímská Nová Ves. V souvislosti s blížícím se dnem „památky zesnulých“ vyzval všechny, aby minutou ticha uctili zesnulé sestry a bratry. Poté pokračoval informacemi z okrsku Velká Bíteš a z okresního sdružení:

Společné foto. | *Archiv SDH*

Okresní sdružení

- eviduje 246 sborů dobrovolných hasičů a 238 zás. jednotek
- Okresní sdružení řídí 24 okrskových výborů
- SDH Kuřímská Nová Ves projevil zájem přejít do JM kraje, i když se jejich činnost odbývá pod naším okr. sdružením
- k 25. 9. 2023 evidovalo okresní sdružení 12 452 členů
- velký nárůst počtu žen a mladých hasičů
- mužů je evidováno 9 028, žen 3 424, mladých hasičů od 3 do 15 let 2 045
- na Žďársku je při okresním sdružení evidováno 75 kolektivů mladých hasičů, 235 sportovních oddílů a 238 jednotek sboru dobrovolných hasičů:
    - 2 kategorie JPO2 – poloprofesionální (N. M. a ZR)
    - 26 kategorie JPO3
    - 203 kategorie JPO5 – zasahují pouze v místě katastru *)

Okrsek Velká Bíteš – *) „… a i když tato jednotka nevyjede ani jednou za rok, musí velitel jednotky, velitelé družstev i strojníci absolvovat odbornou přípravu.

Ale naše některé sbory jsou tak malé, že „není kam sáhnout“, a členové se do těchto funkcí jen těžko hledají“. Ještě mnoho dalších zajímavých informací uvedl starosta br. Zavřel, ale vzhledem k omezené kapacitě Zpravodaje uvedu alespoň tabulku výsledků **Okrskové soutěže v požárním sportu v Níhově**, konané 21. 5. 2023

	Okrsková soutěž v požárním sportu - Níhov 21.5.2023										
	SDH	teorie	štafeta	tr.body	štafeta	útok	tr.body	útok	tr.body	celk. čas	umístění
	muži	t. body	vteřiny	počet	celkem	vteřiny	počet	celkem	počet-celk	vteřiny	celkem
7	Křižínkov	0	44,11	0	44,11	25,12	0	25,12	0	69,23	1
1	Níhov ,,B"	0	41,90	0	41,90	30,80	0	30,80	0	72,70	2
9	Níhov ,,C"	0	51,12	0	51,12	22,48	0	22,48	0	73,60	3
8	Březka	0	50,60	0	50,60	26,01	0	26,01	0	76,61	4
4	Níhov ,,A"	0	52,34	0	52,34	24,42	0	24,42	0	76,76	5
5	K.N.Ves	5	51,78	0	51,78	23,29	0	23,29	5	80,07	6
10	Katov	5	50,03	0	50,03	30,65	0	30,65	5	85,68	7
3	Nové Sady	0	61,42	0	61,42	25,15	0	25,15	0	86,57	8
6	Velká Bíteš	5	53,09	0	53,09	28,65	0	28,65	5	86,74	9
2	Holubí Zhoř	0	72,16	0	72,16	27,49	0	27,49	0	99,65	10
	Bezděkov	0	N	0	N	N	0	N	0	N	
	Jindřichov	0	N	0	N	N	0	N	0	N	
	Košíkov	0	N	0	N	N	0	N	0	N	
	Křoví	0	N	0	N	N	0	N	0	N	
	Níhov,,D"(důchodci)							20,72			
	Ženy Velká Bíteš	0	N		N	45,01	0	45,01			
	Děti Velká Bíteš							35,00			
	Děti Křižínkov							35,00			

Závěrem

chci za nás čtenáře a redaktory Zpravodaje vyslovit uznání a poděkování všem členkám, členům a funkcionářům okrsku za jejich profesní i společenskou aktivitu, kterou oceňují i členové SDH v sousedních krajích a která je známá i republikovému vedení SDH.

Alois Koukola

HISTORIE

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Bíteše zabývající se dobou před polovinou 20. století. Nyní ulice VLKOVSKÁ, čp. 108:

Osm domů bývalého předměstí Za kostelem bylo založeno pravděpodobně na přelomu 15. a 16. století. O uspořádání tohoto předměstí jsem již ve Zpravodaji pojednal v seriálu Historické tratě, a to na základě josefinského katastru z roku asi 1787 (09/2021 – Počátky bítešského urbanismu, 11/2021 – Předměstí Růžová ulice a Janovice, 01-02/2022 – Za valy). Další příspěvky k vývoji celého města i městských částí včetně předměstí Za kostelem na základě pozemkových knih mi vyšly ve vlastivědném revue (dříve sborníku)

Dům čp. 108 v současnosti. | *Foto: autor*

Západní Morava. V roce 2009 byl jeden článek zaměřen na urbanistický vývoj v letech 1414–1848, v letech 2021 a 2022 čtyři články na trh s nemovitostmi v 17. a 18. století při sledování objemu a intenzity trhu s budovami i pozemky.

Dům čp. 108 je doložen nejdříve k roku 1599 jako obecní pastoušky. Patrně sloužil k bydlení obecních pastýřů, případně k ubytování „potřebného“ (1690) či poustevníka (1695). Nejpozději od druhé poloviny 17. století byly v Bíteši pastoušky dvě. Dolní pastoušky stály poblíž náměšťského mostu v Janovicích (Hybešova 26). Horními pastouškami byla předmětná roubená chalupa čp. 108 Za kostelem. Nedlouho před rokem 1774 přibyla pastouška v Lánicích čp. 46.

Obecní účty dokládají v horních pastouškách „udělání komínka“ (1667, 16 krejcarů), nové okno od sklenáře (1673, 10 kr.), vybití 1100 šindelů pořízených v Milešíně (1674, 1500 šindelů za 1 zlatý rýnský 27 kr. + 1500 šindelních hřebíků + tesaři za jejich vybití 33,5 kr.), vyvázání 180 došků (1677, 9 kr.), kovářem zhotovení dvou řetězů a pěti petlic (7 kr.), dvě nová okna (1682, 18 kr.). Poté v roce 1686 jeden pracovník udělal a vykryl 240 došků (12 kr.), jiný pracovník udělal a vymazal komín (24 kr.), tesaři spravovali oboje pastoušky (18 kr.). Další nové okno bylo pořízeno v roce 1688 (10 kr.) a další v roce 1695 (9 kr.)…

Roku 1868 bylo v pozemkové knize potvrzeno, že pastouška náleží zdejší obci. V té době, jak dosvědčuje císařský povinný otisk stabilního katastru z roku 1825, byl dům již zděný. Velkobítešská obec zrušila pastoušky v důsledku ukončení hromadné pastvy dobytka a nahradila je roku 1881 zřízením chudobince v Lánicích (čp. 42). Proto obec 2. června 1887 prodala zřejmě v dražbě předmětný dům čp. 108 **Františku Porupkovi**. Ten jej roku 1889 postoupil Antonii Porupkové a následně roku 1892 jej zdědili **Josef a Karolína** (rozená Rozbořilová) **Bojanovští**. Tito roku 1894 přistavěli kůlnu a roku 1926 stodolu. Mezitím roku 1925 byla polovina domu postoupena Anděle Pohankové,

manželce ševce Františka Pohanky. Roku 1937 byla připsána polovina domu tehdy nezletilému **Josefu Pohankovi** a druhá polovina domu manželům **Františku a Růženě Pohankovým**.

Prameny: Státní okresní archiv Žďár n. S., Archiv města Velká Bíteš, sig. C 18 (Výroční počty), č. 2–22. Katastrální úřad pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Žďár n. S., pozemková kniha Velká Bíteš Lánice, č. kn. vl. 42.

Jan Zduba

HISTORICKÉ TRATĚ VELKÉ BÍTEŠE

Seriál o historickém katastrálním území Velké Bíteše, jehož hlavními prameny jsou josefinský katastr z let 1785–1789 a městské pozemkové knihy.
Nyní POD KŘIVOU CESTOU.

Šestá trať předměstí Lánice josefinského katastru s názvem „Pod Křivou cestou“ byla vymezena ze tří stran pojezdnou cestou („FuhrWeeg“), ze čtvrté strany tratěmi „U dvouch kamenů“, „Radostíny a Královky“ a „Na Příčkách“. Zahrnovala 43 položek. Z nich bylo 38 rolí, z toho šest s pastvinou a tři s kamenitým místem. Dále se tu nacházel obecní rybník s loukou, dvě obecní pastviny, položkou č. 43 bylo pusté místo („WisterFleck“) **(1)**. Položku č. 42 představovala pojezdná cesta, hraničící s tratí „U vlkovskej cesty k Novýmu rybníku“ **(2)**.

Umístěním „pod Křivou cestou“ byly uvedeny role č. 13 a 16 (a). Pod označením „Silnický u chalupy“ se nacházel obecní rybník s loukou či travním porostem poblíž rasovny, jehož rozměry činily 64x47 + 46x46 + 40x25 sáhů (tj. 121x89 + 87x87 + 76x47 metrů) (č. 5) **(3)**. Obec jej v roce 1790 prodala v dražbě spolu s dalšími pěti rybníky. Tento „Silnický rybník k Březskýmu“ měl tehdy zůstat zachován pro napájení dobytka podobně, jako „Silnický rybník k Brnu“. Asi v místě úvozů cesty u rasovny se nacházela obecní pastvina hus (č. 4) o rozměrech 56x3 a 42x10 sáhů (106x6 a 80x19 metrů) **(4)**. „U rybníka“ ležela sousedící širší role č. 3 (105x40 sáhů, tj. 199x76 metrů), která zahrnovala

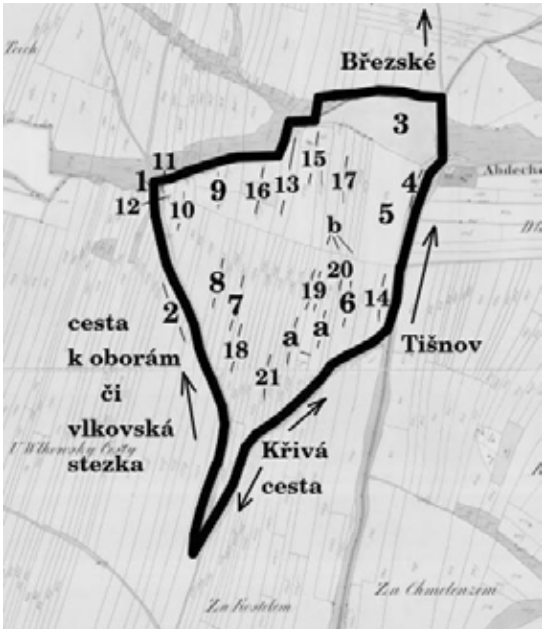

Trať „Pod Křivou cestou“ dle josefinského katastru z 18. století. Do mapy stabilního katastru z roku 1825 zakreslil autor.

dole při rybníku sáh širokou pastvinu (44x1 sáhů, tj. 83x2 metry) **(5)**. Tuto roli o výměře 2 jiter 1030 5/6 sáhu (1,52 ha) prodal roku 1791 Karel Šandera (náměstí 7) Františku Hiršovi (Kostelní 77, nájemník) za 26 zlatých rýnských. „Nad rybníkem" byla uvedena role č. 6 **(6)**.

Dalším určujícím prvkem byla „cesta k oborám", která hraničila se sousední tratí „U vlkovskej cesty k Novýmu rybníku". Takto se „za cestou k oborám" nacházela role č. 30 **(7)**, „na Polouděli k oborám" role č. 34 **(8)**, „na pří[č]ce k oborám" příčná role (49x47 sáhů, tj. 93x89 metrů) s pastvinou (25x2 sáhů, tj. 47x4 metry) č. 38 **(9)**, „u cesty k oborám" role (28x20 a 48x20 sáhů, tj. 53x38 a 91x38 metrů) s pastvinou (24x3 sáhů, tj. 46x6 metrů) č. 39 **(10)**, „při cestě k oborám" obecní pastvina č. 41 na dvou místech o rozměrech 16x2 a 29x4 sáhů (30x4 a 55x8 metrů) **(11)**. Zde se nacházela role (45x10 sáhů, tj. 85x19 metrů) s pastvinou (14x1 sáh, tj. 27x2 metry) č. 40, označená jako „na Hnátkový klínek" **(12)**. Držela ji vdova Klusáková (náměstí 83) a název zřejmě odkazoval na rodinu Hnátkovu, doloženou v Bíteši od 16. století. Dále „na dolině" ležela role (31x14 a 55x15 sáhů, tj. 59x27 a 104x28 metrů) s pastvinou (36x12 sáhů, tj. 68x23 metrů) č. 28 **(13)**. Tuto roli o výměře pod 1280 5/6 sáhů (0,46 ha) a „pastviskem" o výměře 440 sáhů (0,16 ha) prodal roku 1797 Matěj Konečný (Hrnčířská 120) Antonínu Kozlovi (Náměstí Osvobození 106) za 42 zlatých rýnských.

„Na lopatě" byla role (99x17 sáhů, tj. 188x32 metrů) č. 1 **(14)**, jejíž název asi odkazoval na malou plošinu připomínající lopatu. „Na skalce" ležela role (63x37 a 33x30 sáhů, tj. 119x70 a 63x57 metrů) s pastvinou (36x33 sáhů, tj. 68x63 metrů) č. 24 **(15)** i role (71x38 sáhů, tj. 135x72 metrů) č. 33 **(16)**. Kamenité místo se nacházelo na horním okraji rolí č. 9, 11 a 12 (b). Z těchto rolí se role č. 11 Matěje Valacha (Janovice 8) nazývala „na Skalíkovský", odkazující zřejmě na rodinu Skalíkových, doloženou od 16. století **(17)**. Role č. 29 „na Kašparce" Jana Hájka (Hrnčířská 92), přes jejíž okraj vedla pěšina, odkazovala pravděpodobně na barvíře Kašpara Alberta (náměstí 12, 1680–1697) **(18)**. Role č. 15 Kašpara Navrátila (Lánice 61) s názvem „na Krejcarce" mohla odkazovat na někdejší plat odváděný z role ve výši jednoho krejcaru ročně **(19)**. Obecní úzké pole zvané „Polouděli" (138x5 sáhů, tj. 262x9 metrů) č. 7 **(20)** obec prodala v dražbě roku 1790. Při té příležitosti byla role uvedena v trati s pozměněným názvem „Za Křivou cestou k rybníku", obnášela výměru pod 631 3/6 sáhů (0,23 ha) nebo 1 ¼ měřice výsevku, Antonína Kamínka stála 14 zlatých rýnských. Spolu s ní obec prodala roli č. 19 o výměře pod 1 jitro 181 4/6 sáhu (0,64 ha) nebo 3 měřic výsevku za 43,5 zlatého rýnského **(21)**. Přitom ještě v roce 1787 tuto roli držel Kašpar Vodička (Růžová ulice 139). Následně roku 1795 byla role jako polodílná rozpolcena. V roce 1800 bylo při dražebním prodeji této již poloviční role č. 19 o výměře pod 890 5/6 sáhu (0,32 ha) zmíněno, že dle zákupního práva úrok odváděný obci činí ročně 3 zlaté rýnské („na emfitenský cinzu do městskej obecní kase 3 zlaté rýnské každoročně skládati").

Rovněž pro městské pozemkové knihy 17. a 18. století bylo určujícím pro lokaci pozemků vlevo tišnovské silnice širší umístění „Za kostelem". Zde byla výrazným prvkem „Křivá cesta" a dále od města „Silnický rybník k Březskýmu". Název dnes zaniklé „Křivé

cesty“ bezpochyby vyplýval z jejího průběhu, který neodpovídal paprskovitému systému cest z městského centra. Role se k ní vztahovaly předložkami „za“ / „u“, případně „pod“ / „až do“. Název rybníka „Silnický“ odkazoval jak na větší význam tišnovské cesty, otištěný do krajiny v podobě rozsáhlejší úvozové soustavy, tak na průběh cesty kolem hráze rybníka. Cesta směřovala na sever, kde po překonání potoka v Radostínech byla první sousední obcí Březské. Tišnovský směr se odkláněl právě u zmíněného rybníka. Role se ve vztahu k rybníku nacházely „za“ nebo „nad“ a týkaly se zpravidla jiných tratí josefinského katastru, o kterých bude ještě pojednáno.

Vymezení josefinské tratě „Pod Křivou cestou“ na satelitním snímku z roku 2021. Do snímku www.mapy.cz zakreslil autor.

„Za kostelem u Křivý cesty“ se nacházely polodílné role (1669, 1785), „u Křivý cesty“ ležely role též polodílné (1709, 1714, 1740) ve velikosti pod jednu nebo dvě míry výsevku (1778, 1779), „u Křivé cesty“ role (1727) v jednom případě krajová „krajinka“ (1712). Ze zmíněných rolí se jedno Polouděli nacházelo „u Křivý cesty jenž se na Královku jde“ (1714). V letech 1778–1779 „u Křivý cesty“ vedle polodílné role ležela farářova role, v josefinském katastru z roku 1787 již v držbě některého ze sousedů. Starší bylo umístění rolí „za Křivou cestou (1588–1687). „Za Křivou cestou“ byly předmětem transakce dvoje hony dílných rolí („dvoje stávání“ / „dvoje hony dílný“ / „polouděli dvoje hony“) (1616, 1623, 1630, 1687), stejně tak s rozšířeným určením „za kostelem za Křivou cestou“ dvoje hony dílných rolí (1640, 1683). Jedna role byla umístěná „za kostelem od zahrad až k Padělkům za Křivou cestou“ (1641), podobně „díl roli při stodole za cestou Křivou posad“ (1625). V jiném případě byla předmětem transakce role „polouděli za Křivou cestou k nivám“ (1655). „Za Křivou cestou“ byly prodány jedny hony role oseté žitem (1588). „Pod Křivou cestou“ se nacházela vedle obecní role Polouděli další role (1779). „Až pod Křivou cestu“ dosahovaly troje hony rolí „za zahradou“ (1642, 1686) či dvoje hony Polouděli „od ouvaru“ (1623). Podobně ležela role „až do Křivý cesty“ (1618). Čtyři polodílné hony rolí se nacházely „od Jiskrovy zahrady a při Jiskrovy mezi až ke Křivý cestě“ (1593). Tyto role zřejmě ležely v pozdější trati „Za Uličkami“ za lánickým domem čp. 50. Jiný díl role byl umístěný „dle Křivý cesty za Lánicemi“ (1720).

Jan Zduba

KRAJSKÝ BODOVACÍ TURNAJ MLÁDEŽE VE STOLNÍM TENISE – TJ SPARTAK VELKÁ BÍTEŠ

Ocenění dětí. | *Foto: Archiv TJ Spartak*

V sobotu 30. 9. 2023 se konal krajský bodovací turnaj žactva ve stolním tenise, ve kterém TJ Spartak reprezentovali 3 hráči. Turnaje se zúčastnilo 23 dětí z klubů měst a obcí: Havlíčkův Brod, Kamenice, Lhotka, Přibyslav, Rudíkov, Stařeč, Škrdlovice, Šmolovy, Velká Bíteš a Velké Meziříčí. Ve dvouhrách obsadili první tři místa: Vojtěch Beránek – Ostrov Havlíčkův Brod, Matyáš Lokaj – Škrdlovice a Vojtěch Bárta – Přibyslav. Ve čtyřhře zvítězili Eliáš Mišta a Vojtěch Beránek – Šmolovy a Havlíčkův Brod. Hráči Velké Bíteše se umístili následovně: Tadeáš Lacina – 5. místo v ceně útěchy 1, Tomáš Pařil – 5. místo v ceně útěchy 2 a Josefína Blažková – 6. místo v ceně útěchy 2.

Lucie Zezulová

KRAJSKÝ PŘEBOR MLÁDEŽE KRAJE VYSOČINA V MISTROVSKÉM ŠACHU

Stupně vítězů. | *Foto: Archiv organizátorů*

O víkendu 16.–17. 9. hostilo naše město nejvyšší krajskou mládežnickou soutěž. Sešla se mládežnická špička z celé Vysočiny, aby si mohla zabojovat o titul krajského přeborníka a právo postupu na republikové a reprezentační soutěže.

Tuto akci organizačně zajistila TJ Spartak Velká Bíteš, podpořil Krajský šachový svaz Kraje Vysočina a město Velká Bíteš a podílelo se na ní mnoho dobrovolníků ze stran členů a příznivců našeho šachového klubu.

Ceny pro vítěze. | Foto: Archiv organizátorů

Celý turnaj probíhal s vysokou motivací všech účastníků a ve velmi bojovém duchu. Když jsem procházel mezi přemýšlejícími dětmi, uvědomil jsem si, jak dynamickým vývojem dnes šachová hra prochází. Zdokonalené teoretické poznatky a hluboké pochopení strategických plánů hry je něco na co jsme nebyli před pár lety u tak mladých hráčů zvyklí. Je zřejmé, že umělá inteligence zapojená do nastavování individuálních tréninkových programů mladých talentů zcela mění pojetí královské hry. Kvalita hry mladých hráčů je na dříve nevídané úrovni. Nicméně to hlavní je stále stejné – nadšení, bojovnost, hledání nových řešení, potřeba posouvat hranice, fantazie, krásné taktické obraty a obrovská vlna emocí. To je důvod, proč stále více dětí šachové hře propadá.

Na závěr se musíme pochlubit. Reprezentanti TJ Spartak Velká Bíteš vybojovali 5 cenných kovů a stali se tak těsně za Jihlavou druhým nejúspěšnějším oddílem turnaje. Královskou kategorii (hoši do 16 let) vyhrál a titul krajského přeborníka získal **Ladislav Vojtěch**. Další zlatou medaili přidala **Josefína Blažková** (dívky do 12 let). Stříbrné medaile vybojovali **Adam Ošmera** (hoši do 12 let) a **Štěpánka Blažková** (dívky do 14 let). Bronzovou medaili přidala **Sofie Topinková** (dívky do 14 let).

Všem medailistům upřímně gratuluji. V těchto chvílích se všichni pilně připravují na Přebor Moravy a Slezska. Věřím, že nám tam určitě ostudu neudělají.

Ladislav Vojtěch st.

JUDO

Poslední prázdninový víkend absolvovali bítešští judisté tradiční letní soustředění v Nesměři. Aktivní příprava před podzimní částí soutěží byla úspěšná a svědčí o tom také poslední výsledky.

V září proběhl v Telči Krajský přebor Kraje Vysočina pro kategorie mladších a starších žáků. Na tomto turnaji jsme byli velice úspěšní.

1.místo vybojovali: Žaneta Zezulová, Natálie Žáková, Lucie Němcová, David Brůžička, Alena Vacková a David Mucha. 2.místo si odvezl Tomáš Saliger a na 3.místě se umístil Antonín Vacek.

Společný nástup. | *Foto: Archiv TJ Spartak*

Judisté s diplomy. | *Foto: Archiv TJ Spartak*

Na základě těchto výsledků byli někteří závodníci nominováni do soutěže družstev na přebor České republiky. Tam startovali pod hlavičkou Kraje Vysočina.

Zatím posledním turnajem byla VC Polné, kam se sjelo více jak 300 závodníků nejen z celé republiky, ale i z Rakouska, Slovenska a Polska. Na této soutěži byla opravdu velká konkurence a na umístění bylo potřeba pořádně zamakat. Bítešáci se ani tady neztratili a odvezli několik medailí a pohárů. Ti, co nevybojovali bodovaná místa, si odvezli alespoň spoustu závodních zkušeností.

1. místo – Žaneta Zezulová a David Brůžička, 2. místo – Vítězslav Musil, 3. místo – Mirek Ulman a Ema Hladíková, 4. místo – Marek Musil a Lucie Němcová.

Do konce roku nás čeká ještě Přebor České republiky žáků a turnaj v Kosticích. A k tomu samozřejmě spousta práce a potu na tréninku.

Rádi přivítáme i nové zájemce o tento krásný sport. Scházíme se vždy v pondělí a ve čtvrtek v dojo (tělocvična pro bojové sporty) na Sadové ul. Vedle ZŠ.

Heslo mezinárodní judistické federace zní: „Judo – více než sport“.

Ondřej Blaha

TÁBOR BOBROSVIŠTI 2023

TJ Sokol Velká Bíteš

Od letošního tábora už uplynuly téměř dva měsíce. Pojďme si však zavzpomínat, jaký že ten letošní tábor vlastně byl…

Po roční pauze, kterou jsme si nedobrovolně vzali v roce 2022, kdy se bohužel žádný Bobrosviští tábor neuskutečnil, jsme dne 19. 8. plni očekávání a nabití energií vyrazili autobusem od sokolovny vstříc křižanovskému vlakovému nádraží. Odtud jsme se vlakem dostali k Posázavskému expresu, který nás zavezl až do Čížova u Zruče nad Sázavou, odkud jsme už jen kousek došli k cíli, a sice na tábořiště. To bylo letos situované na břehu řeky Sázavy, což se v nezvykle horkém srpnu ukázalo velkou výhodou. Řeka nám poskytovala úžasné okamžité osvěžení v parných dnech, a to i několikrát denně.

Poté, co jsme se ubytovali a zahráli si několik seznamovacích her a obeznámili se s táborovým řádem a celkově chodem tábora, přišla řada na odhalení celotáborové hry. Táborníci zjistili, že se dostali do dob krále Artuše a zároveň se stali poddanými Jeho veličenstva ve městě Kamelotu. Také se dozvěděli, že Kamelot sužuje loupeživý princ Malagant. Táborníci tak přislíbili pomoc prvnímu princi „Rytířů kulatého stolu“ siru Lancelotovi v boji proti Malagantovi. Celý týden pak táborníci sháněli potřebné indicie k nalezení Malagantova doupěte. Prošli dokonce rytířským výcvikem, po kterém byli slavnostně

Účastníci Bobrosvištího tábora 2023. | Foto organizátorů.

pasováni do rytířského stavu. Pomáhali i čaroději Merlinovi k získání bájného meče Excalibru, aby své šance na úspěch v boji proti Malagantovi co nejvíce znásobili. Jelikož byli všichni účastníci tábora neuvěřitelně snaživí a šikovní, podařilo se jim vyřešit všechny nesnadné úkoly a pomohli siru Lancelotovi zničit Malagantovo doupě. Závěrečný boj muže proti muži Malaganta s Lancelotem sledovali všichni se zatajeným dechem, odhodlaní osvobodit uvězněnou lady Ginevru stůj co stůj... Když padla poslední rána mečem a Malagant se sesul mrtvý k zemi, jako odměna kromě dobrého pocitu z vítězství byl i ukradený kamelotský poklad, jehož místo úkrytu královna během svého vězení od loupežníků zjistila. Pak nezbývalo než se rozloučit s Kamelotem i jeho obyvateli, sbalit si všechny své věci a vydat se na cestu domů.

Po příjezdu z tábora zpět k sokolovně v sobotu 26. 8. byli všichni táborníci předáni svým rodičům. A my doufáme, že si tábor užili minimálně tak jako my vedoucí! Letošní sestava táborníků byla neobyčejně vydařená! Zápal do her byl obrovský, dobrá nálada bezedná a kolektivní sounáležitost vynikající! Zkrátka parádně prožitý tábor.

Už teď se zabýváme přípravou tábora pro rok 2024. Abychom si před jeho konáním připomněli skvělé zážitky z letošního tábora, bude se koncem školního roku konat ještě promítání fotek z tábora. Sledujte tedy naše webové stránky www.bobrosvisti.sokolvelkabites.cz, kde naleznete více informací nejen o táboře, ale i o činnosti oddílu a pár fotografií z tábora. Všem zúčastněným patří obrovský DÍK! Nejen skvělé partě dětí, ale i vedoucím, kteří se vynasnažili, aby tábor proběhl tak, jak měl.

V neposlední řadě pak chceme velice poděkovat všem sponzorům, kteří nám pomohli tábor zrealizovat, ať už finančním přispěním nebo věcnými dary. Konkrétně pak děkujeme těmto sponzorům: ČOS Župa Havlíčkova, Kraj Vysočina, paní Ing. Pavla Bučková a její e-shop www.vnovemkabatku.cz, Uzenářství a Lahůdky SLÁMA s.r.o., Drogerie Nováčková, Hračky a Sport Jarmila Stejskalová, Hodinářství a zlatnictví Kozová.

Markéta Ulmanová za vedoucí oddílu Bobrosvišti

SPOLEČNÉ SETKÁNÍ VŠECH GENERACÍ OBYVATEL JÁCHYMOVA

Společná setkávání obyvatel obce bez ohledu na jejich věk nebývají úplně běžná. Potkáváme se u různých příležitostí typu brigády, dětské dny, hody, poutě, ale málokdy se můžeme potkat všichni společně. Jednu takovouto společnou akci zažil Jáchymov 17. 9. 2023.

Již delší dobu řešil osadní výbor možnou rekonstrukci malého, ale pro obec významného objektu – místní zvonice. Interiérová výzdoba se také dlouho nezměnila, zub času zapracoval na omítkách, podlaze i soše sv. Jana Nepomuckého uvnitř zvonice. Socha měla „od nepaměti“ poškozené ruce a byla ve velmi špatném stavu. Za pomoci dotačního titulu Kraje Vysočina, dotace Památky 2023

Společné setkání. | *Foto: Archiv obce*

a s pochopením a pomocí města Velké Bíteše se na jaře tohoto roku podařilo dohodnout rekonstrukci sochy a jejího podstavce v restaurátorské dílně MgA Zdeňka Kováříka. Při té příležitosti se znovu oživila myšlenka na přenechání zprávy o stavu obce, obyvatelích, probíhajících akcích našim potomkům v podobě časové kapsle. S pomocí občanů tedy začala myšlenka dostávat jasnější obrysy a jednou z akcí spojených s přípravou obsahu časové schránky byla organizace společného focení co největšího počtu obyvatel s trvalým pobytem v Jáchymově. Příprava nebyla jednoduchá, najít společný termín v době finišujících zemědělských prací je vždy výzva. Ale vize dokončení záměru připravit zajímavý obsah kapsle byla korunována úspěchem. Akci jsme pojali nejen jako společné focení, ale jako příležitost se potkat napříč generacemi a vzpomenout na minulost obce a zamyslet se i nad nejbližší budoucností. K tomu všemu úspěšné odpoledne doplňovalo občerstvení od jednotlivých obyvatel a společné grilování. Na akci dorazila větší polovina obce, z čehož jsme měli jako osadní výbor opravdu radost. Přece jen nárokovat si soukromý čas na společnou akci není v naší uspěchané době úplně běžné. Doufáme, že podobná účast bude i na další navazující akci – slavnostní odhalení nově rekonstruovaných prostor zvonice a návrat restaurované sochy zpět „domů“.

Za osadní výbor Jáchymov

Roman Pastyřík

DRAKIÁDA V HOLUBÍ ZHOŘI

V neděli 1. října se v Holubí Zhoři na fotbalovém hřišti konala tradiční drakiáda. Sluníčkové počasí, které připomínalo spíše léto než podzim, vylákalo na fotbalové hřiště spoustu nadšenců do pouštění draků. Letos nám počasí přálo hlavně díky příznivému větru,

Společné foto. | Foto: Marcela Ondráčková

který je nezbytnou součástí drakiády. Na obloze se prohánělo mnoho draků různých barev, velikostí, tvarů a zpříjemnilo nám nedělní odpoledne. Na děti čekala po skončení drakiády sladká odměna.

Baby club a Orel jednota Holubí Zhoř

KOLÁČE PRO HOSPIC CHARITĚ PŘINESLY 389 840 KORUN.

Koláč pro Hospic. | Foto: Archiv organizátorů

389 840 korun. Tolik peněz vhodili dárci do kasiček a poslali na sbírkový účet ve středu 4. října při charitativní akci Koláč pro hospic. Do sbírky Oblastní charity Žďár nad Sázavou je stále možné přispívat online platbou. Vybrané peníze pomohou nevyléčitelně nemocným pacientům Domácího hospice Barborka.

Poděkování vedoucí Domácího hospice Barborka Moniky Milichovské patří všem dárcům, partnerským firmám, dobrovolníkům i organizátorům akce. „S vaší pomocí můžeme rozvíjet tolik potřebnou službu žďárské Charity. I díky Vám mohou těžce nevyléčitelně nemocní lidé dožít své poslední dny v prostředí, které znají, s lidmi, kteří jim jsou blízcí," řekla Monika Milichovská.

Podle průzkumů veřejného mínění si téměř osmdesát procent české populace přeje zemřít doma. Skutečnost je ale opačná, osmdesát procent nemocných umírá ve zdravotnických zařízeních.

Koláč pro hospic je jednou z možností, jak dát o službu Domácího hospice Barborka vědět těm, kteří ji potřebují. „Současně je pro nás i důležitou finanční podporou," řekla Monika Milichovská. Z výtěžku sbírky se pořizují pomůcky a zdravotnický materiál pro tým pracovníků, který zahrnuje lékaře, zdravotní sestry, sociálního pracovníka, pečovatelky, psychologa a duchovního.

Popisek foto

Sbírka Koláč pro hospice se koná již po jedenácté. V hlavní sbírkový den, ve středu 4. října, obdarovali charitní dobrovolníci v ulicích pěti měst žďárského okresu každého, kdo vhodil do sbírkové kasičky peníze, sladkým koláčem.

Kolik peněz se vybralo 4. října ve městech okresu Žďár nad Sázavou?

Žďár nad Sázavou 218 373 korun
Velké Meziříčí 71 594 korun
Bystřice nad Pernštejnem 76 726 korun
Nové Město na Moravě 17 767 korun
Velká Bíteš 5 380 korun

Domácí hospic Barborka Oblastní charity Žďár nad Sázavou

Domácí hospic Barborka poskytuje péči lidem, kteří chtějí být v posledních chvílích života se svými blízkými v prostředí, které mají rádi. Služba Oblastní charity Žďár nad Sázavou pomáhá těžce nevyléčitelně nemocným a umírajícím a také jejich blízkým po celém okrese Žďár nad Sázavou. Tým pracovníků zahrnuje lékaře, zdravotní sestry, sociálního pracovníka, pečovatelky, psychologa a duchovního.

Domácí hospic Barborka počet pacientů (rok/počet)

2018 – 58, 2019 – 81, 2020 – 85, 2021 – 160, 2022 – 180,

Jiří Marek, koordinátor propagace, Oblastní charita Žďár nad Sázavou

MINISTRYNĚ OBRANY NAVŠTÍVILA PBS VELKÁ BÍTEŠ

Ministryně obrany České republiky Jana Černochová zavítala 20. října do areálu První brněnské strojírny Velká Bíteš, a. s.

Její návštěva právě v době, kdy se zvedají bezpečnostní hrozby po celém světě, potvrzuje důležité postavení společnosti PBS Velká Bíteš nejen v rámci českého obranného a leteckého průmyslu, ale její roli v rámci naplňování obranných závazků České republiky vůči našim spojencům a partnerům v rámci Severoatlantické aliance i mimo ni.

Při své návštěvě se setkala s výkonným ředitelem skupiny PBS GROUP Pavlem Čechalem, generálním ředitelem PBS Velká Bíteš Milanem Macholánem a dalšími zástupci společnosti. Seznámili ji s plány na růst společnosti v nejbližším období, které zahrnují

Z návštěvy PBS. | Foto: Archiv PBS

Zleva: Milan Macholán, generální ředitel PBS Velká Bíteš, Jana Černochová, ministryně obrany ČR, Josef Flek, místopředseda Výboru pro obranu PS PČR, Pavel Čechal, výkonný ředitel PBS GROUP. | Foto: Archiv PBS

i zdvojnásobení produkce proudových motorů. Společnost eviduje zvýšenou poptávku po těchto pohonných jednotkách a má na své světově úspěšné motory řadu objednávek.

Unikátní pozici PBS Velká Bíteš na světovém leteckém trhu i dobré jméno společnosti potvrdilo i podepsání memorand se společnostmi Lockheed Martin a Pratt & Whitney. S ukrajinskou společností Ivčenko-Progress se pak PBS Velká Bíteš chystá rozjet výrobu nového proudového motoru. V souvislosti s rozvojem výroby plánují v PBS významně navýšit počty zaměstnanců.

Ministryně obrany Jana Černochová na závěr své návštěvy v PBS Velká Bíteš mimo jiné uvedla: *„Během své návštěvy jsem se přesvědčila, že společnost PBS Velká Bíteš právem patří mezi strategické firmy českého leteckého průmyslu a zároveň je důležitým partnerem pro naplňování našich obranných závazků. Je účastníkem řady klíčových obranných projektů a je důležitým spoluhráčem pro velké výrobce obranné letecké techniky, především v USA a Evropě.“*

Marek Fiala

VĚDA A VÍRA

Právě mám rozečtenou zajímavou knihu od profesora Johna C. Lennoxe „Dokáže věda vysvětlit všechno?“ Autor je věřícím člověkem a také emeritním profesorem matematiky na Oxfordské univerzitě. V knize vysvětluje, proč není rozpor mezi tím být věřícím člověkem a zároveň vědcem. Například Isaac Newton byl hluboce věřící a jeho víra mu nebránila ve vědeckém bádání. Jeho objevy ho naopak utvrzovaly v přesvědčení o moudrém stvořitelském díle v přírodě. Argumenty proti víře v Boha se často opírají o Darwinovu evoluční teorii. Sám Charles Darwin ve svém dopise Williamu Grahamovi 3. července 1881 sdílel svoje pochybnosti o učiněných závěrech: *„Neustále se mne zmocňují hrozné pochyby, zda jsou závěry učiněné myslí člověka, která se vyvinula z myslí nižších živočichů*

jakkoli hodnotné či důvěryhodné. Věřil by snad někdo přesvědčení opičí mysli, jestli tedy vůbec v takové mysli nějaké přesvědčení je.“

My, kteří jsme zažili totalitu, si pamatujeme prohlášení marxismu-leninismu, že náboženství je opium lidstva. Nositel Nobelovy ceny za literaturu Czesław Miłosz k tomuto řekl: *„Skutečným opiem lidstva je víra v posmrtnou nicotu – obrovská útěcha při pomyšlení, že naše proradnost, hrabivost, zbabělost a vraždy nikdy nebudou souzeny.“* S tímto souhlasí profesor Lennox, když na argument Richarda Dawkinse, autora knih podporujících ateismus, že „víra je pro lidi, kteří se bojí tmy“, odpověděl jednoduše a výstižně výrokem: „ateismus je pro ty, kteří se bojí světla“.

Mnozí vědci přiznávají, že při svém bádání dokážou zjistit, jak věci v přírodě fungují, ale nikdy se jim nepodařilo zjistit, proč. Někteří z nich nakonec přijmou logické vysvětlení, se kterým naprosto souhlasím – je tady mocný a moudrý Stvořitel, který stvořil svět i s jeho přírodními zákony. Přijďte si popovídat o tomto tématu, nebo třeba i o jiných věcech, které vás zajímají. Ráda bych vás pozvala na naše pravidelná setkání, která se konají **každou druhou a čtvrtou (případně i pátou) neděli v měsíci v 17.00 hodin** v prostorách na Masarykově náměstí č. 5 v 1. patře (na pavlači). Také můžete navštívit naše webové stránky (www.ac-vm.cz).

Za Apoštolskou církev ve Velké Bíteši přeje požehnaný listopad Věra Pokorná

SOUHRNY USNESENÍ

VÝBĚR Z USNESENÍ RADY MĚSTA A ZASTUPITELSTVA:

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 26/2023 KONANÉ DNE 18. ZÁŘÍ 2023

3/26/23/RM – bere na vědomí informace o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

16/26/23/RM – schvaluje provedení redukce břehového porostu koryta Jestřábského potoka na pozemku parc. č. 342/13 a 342/6 v k.ú. Jestřabí u Velké Bíteše ve vlastnictví města Velká Bíteš v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění na základě vydání závazného stanoviska k zásahu do VKP s náhradní výsadbou na pozemku parc. č. 342/13 v k.ú. Jestřabí u Velké Bíteše.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 3. 2024

24/26/23/RM – schvaluje realizaci projektu „Rekonstrukce pivovaru na knihovnu a kulturně - kreativní centrum města Velká Bíteš“ v rámci Iniciativy Ministerstva kultury 4.5.3 Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center - malá kulturní a kreativní centra a na základě orientačního rozpočtu předběžně potvrzuje jeho financování.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 29. 9. 2023

26/26/23/RM – rozhoduje o instalaci úsekového měření v ulici Lánice ve Velké Bíteši formou pronájmu na 2 roky a vypsat výběrové řízení na pronajímatele zařízení pro instalaci úsekového měření.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 10. 10. 2023
28/26/23/RM – rozhoduje uzavřít předloženou Darovací smlouvu s dárcem První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s., Vlkovská 279, 595 01 Velká Bíteš, IČ: 00176109, jejímž předmětem je darování finanční částky ve výši 20.000 Kč na realizaci projektu „Rekonstrukce pivovaru na knihovnu a kulturně - kreativní centrum města Velká Bíteš".
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 25. 9. 2023
29/26/23/RM – rozhoduje uzavřít předloženou Darovací smlouvu s dárcem KALA TRANS, s.r.o., IČ: 29277965, Jihlavská 683, 595 01 Velká Bíteš, jejímž předmětem je darování finanční částky ve výši 40.000 Kč na realizaci projektu „Rekonstrukce pivovaru na knihovnu a kulturně - kreativní centrum města Velká Bíteš".
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 25. 9. 2023
30/26/23/RM – rozhoduje uzavřít předloženou Darovací smlouvu s obdarovaným Mikroregionem Velkomeziříčsko - Bítešsko, Radnická 29/1, 594 01 Velké Meziříčí, IČ: 71219986, jejímž předmětem je darování finanční částky ve výši 10.500 Kč na spolufinancování nákladů projektu „Pořízení vratných obalů".
odpovědnost: odbor finanční **termín:** 30. 9. 2023

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 27/2023 KONANÉ DNE 2. ŘÍJNA 2023

3/27/23/RM – rozhoduje zahájit projektovou přípravu rekonstrukce budovy bývalé kotelny Alkos se záměrem celou budovu využívat jako víceúčelové sportoviště.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 10. 2023
4/27/23/RM – pověřuje člena rady města pana Jana Vrbu zjištěním požadavků spolku TENISOVÝ CLUB MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ na fungování tenisových kurtů ve Velké Bíteši, zjištěním informací o současné činnosti tohoto spolku a jeho organizačním uspořádání.
odpovědnost: člen rady města **termín:** 30. 10. 2023
5/27/23/RM – schvaluje termín konání Tradičních bítešských hodů 2025 ve dnech 3. 9. 2025 – 10. 9. 2025.
odpovědnost: ředitel ICKK **termín:** 3. 9. 2025
11/27/23/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku společnosti FLEXI PROJEKT s.r.o., se sídlem Plzákova 1138/12, 197 00 Praha, IČO: 02036673 na administraci veřejné zakázky na stavbu „Fotovoltaická elektrárna Velká Bíteš" za cenu 54.450 Kč včetně DPH a uzavřít s ní předloženou smlouvu na administraci veřejné zakázky.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 30. 10. 2023
16/27/23/RM – rozhoduje souhlasit s realizací kroužku „Tancuj se mnou" v Mateřské škole Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 86, příspěvkové organizaci a za tím účelem souhlasí s výpůjčkou prostor organizátorce kroužku ve školním roce 2023/2024.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 3. 10. 2023

Souhrny usnesení rady města a zastupitelstva v celém znění jsou uveřejněny na webových stránkách města www.vbites.cz/mestsky-urad-a-samosprava/samosprava/rada-mesta/usneseni-rady-mesta, https://www.vbites.cz/mestsky-urad-a-samosprava/samosprava/zastupitelstvo/usneseni-zastupitelstva

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

19. října 2023 oslavili
SMARAGDOVOU SVATBU
55 let společného života
manželé
Hana a Karel ČERMÁKOVI
z Velké Bíteše.

9. listopadu 2023 oslaví 60 let společného života
DIAMANTOVOU SVATBU
manželé
Jana a Josef PAVLIŠTÍKOVI
z Velké Bíteše

14. října 2023 oslavila své 75. narozeniny
paní **Anežka JELÍNKOVÁ**
z Velké Bíteše,
členka Sboru pro občanské záležitosti

Členky SPOZ přejí své dlouholeté kolegyni a kamarádce prosté lidské štěstí,
a ještě mnohá léta prožitá v pohodě mezi svými blízkými.
Děkují také za přátelství a pohodu, kterou kolem sebe šíří.

Jubilantům popřály členky Sboru pro občanské záležitosti,
s gratulací se připojuje také redakce Zpravodaje.

VZPOMÍNÁME

Čas plyne jako voda, jen tiché vzpomínky zůstávají.
Děkujeme za každý den, jenž jsi s námi žil.

Dne 28. listopadu 2023 vzpomeneme 2. výročí,
kdy od nás navždy odešel manžel, tatínek, dědeček,
pan **Karel BUREŠ z Velké Bíteše**
a 12. prosince jeho nedožitých 80 narozenin.

Za tichou vzpomínku děkují manželka Drahuška,
rodina a přátelé.

INZERCE

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Pronajmu třípokojový byt na ulici Tyršova. Volejte tel. č. 777 727 812.

Sběratel koupí LP gramodesky a CD disky. Přijedu. Tel. č. 721 442 860.

Zpravodaj Město Velká Bíteš je měsíčník a vychází zpravidla prvního dne v měsíci.
Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280. Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydavatel: Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, příspěvková organizace,
Masarykovo náměstí 5, 595 01, Velká Bíteš, IČO: 43381154, DIČ: CZ43381154, tel.: 566 789 311.
Šéfredaktorka: Silvie Kotačková, e-mail: program@bitessko.com, www. bitessko.com.
Náklad: 2 200 výtisků. Grafické zpracování: Ondřej Šimeček. Tisk: AGMAT s.r.o., Stříbrnice.
Uzávěrka pro prosinec 2023: 16. listopadu 2023 do 12.00 hodin.
Redakce si vyhrazuje právo úpravy. Cena 25 Kč.

Samostatný projektant – Rosice

Do projekční kanceláře v Rosicích hledáme samostatného projektanta / hlavního inženýra projektu s vysokoškolským vzděláním.

- Mzda 40 000 Kč až 55 000 Kč / měsíc.
- 0,5 – 1,0 úvazek.
- Školení a odborné semináře.
- Služební telefon.
- Flexibilní začátek a konec pracovní doby.
- Příjemné pracovní prostředí a přátelský kolektiv.

Více informací na www.qualitygroup.cz či telefonu +420 736 105 226.

QUALITY GROUP

DĚTSKÝ DEN
s Mickey a Minnie
Kulturní dům
Velká Bíteš
Vikovská 482
NEDĚLE
12.11.2023
vstupné
v předprodeji (nfctron.com) 120 Kč
na místě 150 Kč
tančící maskoti ze známých pohádek, diskotéka,
soutěže, malování na obličej, občerstvení,
focení s postavičkami zdarma

IMPROVE YOURSELF
KROUŽKY PARKOURU
A GYMNASTIKY
VELKÁ BÍTEŠ
TJ SOKOL VELKÁ BÍTEŠ
KAŽDOU STŘEDU
16:00 - 17:00
1. TRÉNINK ZDARMA
VÍCE INFORMACÍ A REGISTRACE
IMPROVE-YOURSELF.CZ/TRAININGS

Malíř Ludvík Tunkr zve zájemce na prohlídku

TRADIČNÍ PŘEDVÁNOČNÍ VÝSTAVY

do ateliéru v Osové Bítýšce.

VÝSTAVA POTRVÁ od 1. 12. do 7. 12. 2023.

Nutno se přihlásit předem. Tel. 777 204 924.

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY	
1985	– Velké Meziříčí, spotřební družstvo Jednota
1985	– Znojmo, Městská osvětová beseda
1986	– Osová Bítyška, Kulturní dům
1986	– Třebíč, Okresní kulturní středisko
1986	– Vranov nad Dyjí, výstavní síň
1986	– Práče, Kulturní dům
1987	– Znojmo, Jihomoravské muzeum
1988	– Brno, ZK ROH Královopolské strojírny
1989	– Jevišovice, Starý zámek
1990	– Moravský Krumlov, sál Měst. KS Zachráněná
1992, 2013–2023	– Osová Bítýška, ateliér
1994, 1995	– Velká Bíteš, pojišťovací kancelář IRMA
1995	– Brno, Živnostenská banka
1996	– Žďár nad Sázavou, Stará radnice
2001	– Velká Bíteš, Klub kultury
2005	– Velká Bíteš, Základní umělecká škola
2011	– Velké Meziříčí, Kavárna a galerie Pasáž IMCA
2014	– Křižanov, Galerie Dvorek

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY V ZAHRANIČÍ	
1991	– Rakousko – Laa/Thaya, Biermuseum
1991/1991	– Rakousko – Laa/Thaya, Christian Widi

SPOLEČNÉ VÝSTAVY	
Velké Meziříčí	– 1982, 1983, 1984, 1985, 1986
Křižanov	– 1983, 2011, 2013
Bystřice nad Pernšt.	– 1983
Dolní Rožínka	– 1984
Velká Bíteš	– 1985
Nové Město na Mor.	– 1986
Jihlava	– 1989 (prodejní výstava DÍLA)
Třebíč	– 1989 (prodejní výstava DÍLA)
Třeboň	– 1991 (prodejní výstava VSMV)
Dačice	– 1991 (prodejní výstava VSMV)
Uherský Brod	– 1991 (prodejní výstava VSMV)

SPOLEČNÉ VÝSTAVY V ZAHRANIČÍ	
1991	– USA – Kalifornie – Alameda

Obchodní centrum OC HRADBY

Velká Bíteš, ul. Na Dolině (pod prodejnou LIDL)

Vás všechny zve na slavnostní otevření a vánoční nákupy!!!

Slavnostní otevření 1.12.2023

Otevírací doba: 9:00 – 20:00hod.

Těší se na Vás tyto prodejny:

Sinsay – textil pro všechny generace a doplňky do každé domácnosti

KIK – textil a bytové doplňky za výhodné ceny

Teta Drogerie – drogerie, kosmetika, parfumérie, péče o děti

Dr. Max - široký sortiment léků, potravinových doplňků, zdravotnického materiálu a kosmetiky

VALMONT CR – prodej tisku a tabáku

Makovec – řeznictví, všechny produkty vysoké kvality s rodinnou tradicí

Super zoo – vše pro vaše domácí mazlíčky od rybiček přes hlodavce až po psy a kočky

FUCHS
OČNÍ OPTIKA

Kostelní 72 Velká Bíteš +420 797 668 947

Vyšetření zraku u nás v optice je prováděno zkušeným optometristou. Přijďte si nechat vyšetřit zrak k nám na optiku nebo si objednejte termín pro vyšetření vašeho zraku na tel. čísle: +420 797 668 947

AKCE

SLEVA 40 % na multifokální brýlové čočky.

Multifokální brýle vám zajistí ostré vidění do všech vzdáleností. S garancí návyku a vyšetřením zraku zdarma.

AKCE 1+1 NA BRÝLOVÉ OBRUBY

Nejoblíbenější akce prodloužena.

Přijďte si vybrat nové brýle a druhou obrubu pro Vás nebo Vaše blízké získáte zdarma. Dvoje obruby koupíte za cenu jedné a na výběr máte ze spousty domácích i zahraničních značek.

Ostré vidění je velice důležité, proto jsme si pro vás v tomto měsíci připravili MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA.

Pro měření zraku zdarma se objednejte na čísle: 797 668 947, nebo v oční optice.

Prodej dárkových poukazů

Akce platí do 20.12.2023

www.optikafuchs.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA
VELKÁ BÍTEŠ, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA
PŘEDADVENTNÍ
koncert
26. LISTOPADU 2023
ČAS KONÁNÍ: 16 HODIN
KOSTEL SV. JANA KŘTITELE
VE VELKÉ BÍTEŠI
VYSTOUPÍ:
ŽÁCI ŠKOLY
VIOLLONCELOVÉ TRIO OSAMĚLÉ PALAČINKY
SOUBOR POMNĚNKY
www.specskolabites.cz
Spec. Š
VELKÁ BÍTEŠ

střední odborná škola
SOŠ Jana Tiraye
Velká Bíteš

SOŠ JANA TIRAYE VELKÁ BÍTEŠ

Vás zve na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

dne

7. 12. 2023 9:00 - 17:00

- uvidíte školu v běžném provozu
- nahlédnete do teoretické i praktické výuky
- můžete si prohlédnout středisko praktického vyučování na PBS Velká Bíteš
- ochutnáte výrobky našich studentů
- můžete využít služeb našeho kadeřnictví

Těšíme se na Vaši návštěvu.

www.sosbites.cz

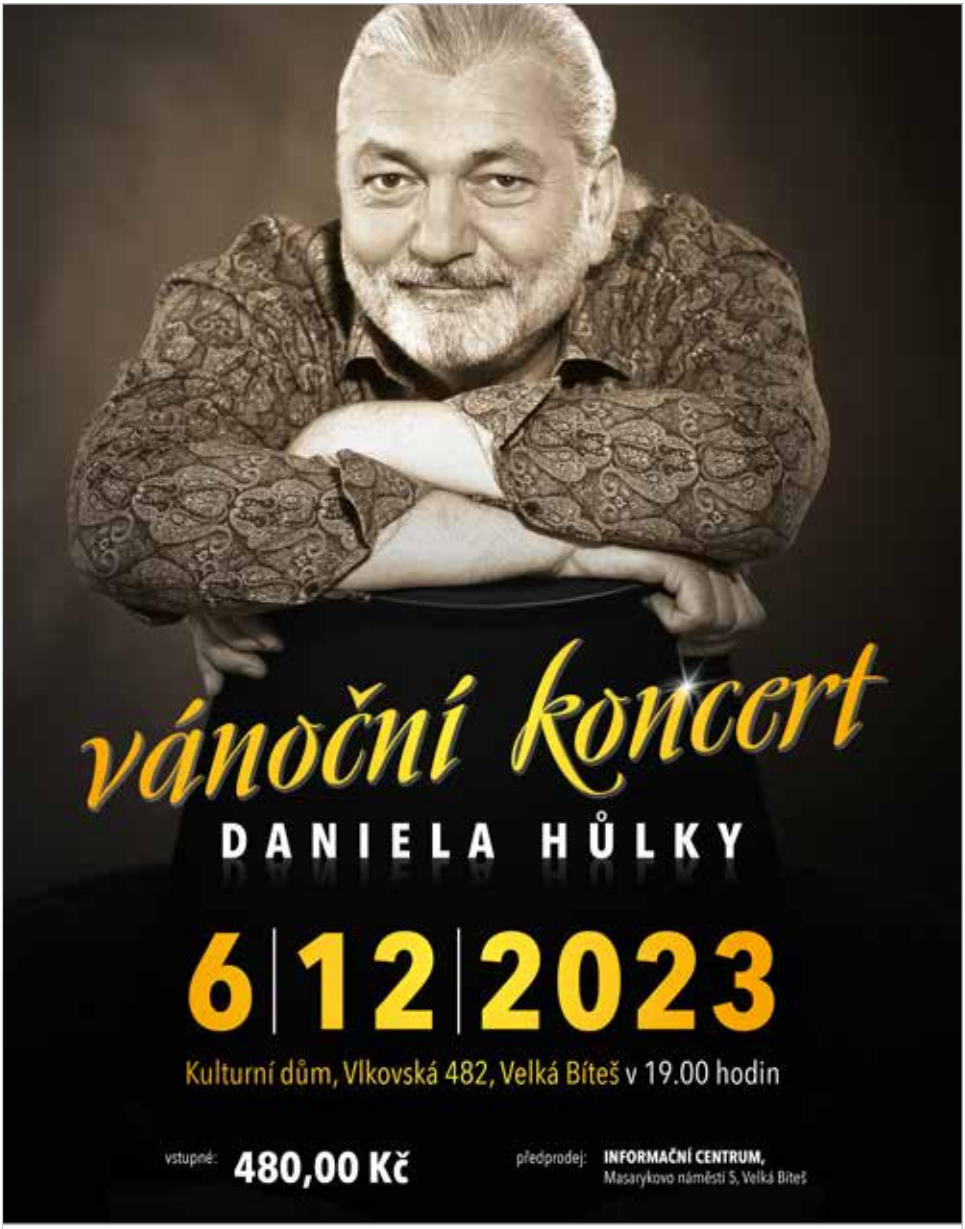
vánoční koncert
DANIELA HŮLKY
6|12|2023
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš v 19.00 hodin
vstupné: 480,00 Kč
předprodej: INFORMAČNÍ CENTRUM,
Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
organizuje: INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY
Velká Bíteš:
BÍTEŠSKO.com

AUTOPŮJČOVNA

- DODÁVKY
- ODTAHOVKY
- PŘÍVĚSY

www.autopujcovnaricanyubrna.cz

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

ZA NEJLEPŠÍ VÝKUPNÍ CENY ZA AUTOVRAK !!!

odvoz zdarma | doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

KONTEJNEROVÁ DOPRAVA

- odvoz, dovoz štěrku, písku, sutě a velkoobjemového odpadu

Lékárna U Tří sloupů, Velká Bíteš

- lékárna s dlouhou tradicí
- široký sortiment léků na předpis i volně prodejných
- široký sortiment doplňků stravy, dermokosmetiky, homeopatik, prostředků péče o zuby a prostředků zdravotnické techniky
- široký sortiment doplňků stravy, vitamínů a minerálů pro podporu imunity
- veterinární sortiment
- INZULINY BEZ DOPLATKU

OROFAR
24 pastilek*
STADA
~~234 Kč~~
179 Kč

StopKašel sirup
200 + 100 ml**
DR. WEISS
~~261 Kč~~
209 Kč

Coldrex MAX grip
10 sáčků*
OMEGA PHARMA
~~252 Kč~~
199 Kč

STREPSILS Pomeranč
24 pastilek*
RECKITT BENCKISER
~~241 Kč~~
179 Kč

NOVINKA

SUPRADYN
Immune kids
100 ks želé***
BAYER
~~403 Kč~~
239 Kč

RAKYTNÍČEK
Červená hvězda
50 ks želé***
TEREZIA
~~229 Kč~~
209 Kč

Akce je platná 1. – 30. 11. 2023

* Léčivý přípravek, čtěte pozorně příbalový leták.
** Zdravotnický prostředek, čtěte pozorně příbalový leták.
*** Doplněk stravy, nepřekračujte denní doporučenou dávku. Není náhradou vyvážené a pestré stravy.

Otevírací doba: Po–Pá: 7:30–17:00 | So: 8:00–10:30

Masarykovo náměstí 6, Velká Bíteš | 731 654 928 | lekarnabites.cz